

Πρεσβεία της Ελλάδος στο Ζάγκρεμπ
Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ ΣΤΗΝ ΚΡΟΑΤΙΑ 2023

Ζάγκρεμπ, Οκτώβριος, 2023

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	4
A.1 Γενικά Χαρακτηριστικά Χώρας.....	4
A.2 Δημογραφικά Στοιχεία.....	5
A.3 Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη Αγοράς.....	6
B. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.....	9
B.1 Θεσμικό πλαίσιο.....	9
B.1.1 Νομικές Μορφές Εταιρειών.....	9
B.1.2 Διαδικασία ίδρυσης εταιρίας.....	11
B.1.3 Καθεστώς αδειοδοτήσεων.....	13
B.1.4 Σήμανση / πιστοποίηση προϊόντων (ετικέτες, πιστοποιήσεις, πρότυπα, τεχνικές προδιαγραφές).....	14
B.1.5 Τελωνειακή νομοθεσία (Διαδικασία – Αρχές).....	15
B.1.6 Διαδικασίες εισαγωγής / περιορισμοί εισαγωγών.....	15
B.1.7 Διαδικασία εισόδου τουριστικών λεωφορείων στην Κροατία.....	15
B.1.8 Εξασφάλιση πιστώσεων-χρηματοδοτήσεων.....	16
B.1.9 Καθεστώς ιδιοκτησίας.....	17
B.1.10 Εργασιακό καθεστώς.....	18
B.2 Στρατηγική Εισόδου στην Αγορά της Κροατίας.....	20
B.2.1 Συνεργασία με Αντιπροσώπους/διανομείς.....	20
B.2.2 Δημιουργία θυγατρικής/υποκαταστήματος/αντιπροσωπείας/κοινοπραξίας.....	20
B.2.3 Δίκτυα Διανομής.....	20
B.2.4 Προώθηση – Διαφήμιση.....	21
B.2.5 Πρακτικές οδηγίες.....	21
B.3 Καταναλωτικά Πρότυπα.....	22
B.4 Βιομηχανική Ιδιοκτησία.....	23

Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ - ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΣΗ	23
Γ.1 Συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας.....	23
Γ.2 Φορολογία Φυσικών προσώπων	23
Γ.3 Φορολόγηση Επιχειρήσεων	24
Γ.4 Ειδικότεροι φόροι.....	24
Γ.5. Δασμοί - Δασμολόγιο.....	27
Γ.6 Ειδικές Οικονομικές ζώνες (FTZ).....	27
Δ. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	28
Δ.1 Αναπτυξιακός Νόμος - Κίνητρα Επενδύσεων.....	28
Δ.2 Καθεστώς Ιδιωτικοποιήσεων	29
Δ.3 Πιστοληπτική ικανότητα χώρας – Κίνδυνοι/ προοπτικές	30
Ε. ΚΛΑΔΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ.....	30
Ε.1 Τρόφιμα.....	30
Ε.2 Ενεργειακός τομέας	31
Ε.3 Κλάδος κατασκευών/δομικών υλικών	34
Ε.4 Τουρισμός.....	35
ΣΤ. ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ.....	36

A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

A.1 Γενικά Χαρακτηριστικά Χώρας

Η Κροατία (κροατικά: Hrvatska - Χρβάτσκα) - επίσημη ονομασία Δημοκρατία της Κροατίας (κροατικά: Republika Hrvatska - Ρεπούμπλικα Χρβάτσκα), είναι χώρα της Νοτιοανατολικής Ευρώπης που συνορεύει στα βόρεια με την Ουγγαρία και τη Σλοβενία, στα νοτιοανατολικά με τη Σερβία και τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη και στη νότια άκρη της με το Μαυροβούνιο. Στα δυτικά, φυσικό σύνορο αποτελεί η Αδριατική θάλασσα. Δεδομένης της γεωγραφικής της θέσης, η Κροατία συνδυάζει χαρακτηριστικά χώρας τόσο της Μεσογείου, όσο και της Κεντρικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Η πρωτεύουσά της και έδρα της κυβέρνησης είναι με πληθυσμό περίπου ενός εκατομμυρίου κατοίκων το Ζάγκρεμπ, το οποίο αποτελεί το οικονομικό, πολιτικό και ακαδημαϊκό κέντρο της χώρας. Άλλες σημαντικές πόλεις της Κροατίας είναι το Σπλίτ, η Ριέκα, η Πούλα και το Ντουμπρόβνικ.

Η Κροατία, με συνολική έκταση 56,6 τ. χλμ., χωρίζεται σε 20 διοικητικές Περιφέρειες (zupanije). Η πρωτεύουσα, το Ζάγκρεμπ που είναι και η μεγαλύτερη πόλη της χώρας, είναι το επίκεντρο της οικονομικής δραστηριότητας. Εκτιμάται ότι στην ευρύτερη περιοχή του Ζάγκρεμπ συγκεντρώνεται το 50% της κροατικής παραγωγικής δραστηριότητας και το 40% των εξαγωγών, ενώ στην πόλη ζει το 40% του ενεργού πληθυσμού της χώρας και έχει την έδρα του το 30% των κροατικών επιχειρήσεων. Η γεωγραφική του θέση και η εγγύτητα στα σύνορα με τη Σλοβενία το καθιστούν σημαντικό συγκοινωνιακό κόμβο.

Στην Περιφέρεια Primorsko-Goranska βρίσκεται το μεγαλύτερο εμπορικό λιμάνι της χώρας, η Ριέκα και η νήσος Krk που φιλοξενεί τον τερματικό σταθμό ΥΦΑ. Επιπλέον, η οικονομική δραστηριότητα της Περιφέρειας περιλαμβάνει ναυπηγεία, την παραγωγή πετρελαίου, πετροχημικών και φαρμακευτικών, τη βιομηχανία επεξεργασίας ξύλου και τον τομέα των υπηρεσιών.

Η Περιφέρεια Splitsko-Dalmatinska είναι η μεγαλύτερη της Κροατίας με συνολική έκταση 14.106 τ.χλμ., εκ των οποίων 9.566 τ.χλμ. θάλασσα (το 30,8% της συνολικής θαλάσσιας έκτασης της Κροατίας). Έχει διοικητικό κέντρο το Σπλίτ, τη δεύτερη μεγαλύτερη πόλη της Κροατίας. Η ναυπηγική βιομηχανία ήταν παραδοσιακά μία από τις σημαντικότερες τοπικές οικονομικές δραστηριότητες, με δύο από τα μεγάλα ναυπηγεία να βρίσκονται στις πόλεις Split και Trogir. Ωστόσο, όπως συμβαίνει με το σύνολο της ναυπηγικής βιομηχανίας στην Κροατία, αντιμετωπίζει μία παρατεταμένη περίοδο κρίσης. Στην εν λόγω Περιφέρεια είναι επίσης ανεπτυγμένη η αλιεία και η βιομηχανία επεξεργασίας τροφίμων (κυρίως επεξεργασία ψαριών, μεσογειακών αγροτικών προϊόντων, όπως ελαιόλαδο, μαρμελάδες, μέλι και παραδοσιακών κέικ και ποτών).

Η Περιφέρεια Dubronačko-Neretvanska είναι μια από τις μικρότερες της Κροατίας, τόσο ως προς την έκταση, όσο και ως προς τον αριθμό των κατοίκων. Καλύπτει έκταση 1.781 τ.χλμ. και έχει 115.862 κατοίκους. Έχει, όμως, ιδιαίτερη οικονομική σημασία, λόγω του Dubroniik που αποτελεί πόλο έλξης τουριστών. Όπως είναι αναμενόμενο, στην οικονομία της Περιφέρειας κυριαρχεί ο τριτογενής τομέας, ενώ η εκπροσώπηση του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα είναι σημαντικά μικρότερη. Οι γεωργικές εκτάσεις βρίσκονται κυρίως στην κοιλάδα του Neretva που συγκεντρώνει τη σημαντικότερη παραγωγή εσπεριδοειδών στην Κροατία. Στη χερσόνησο Pelješac και στο νησί Korčula είναι ανεπτυγμένες η αμπελουργία και η ελαιοκομία.

Η Περιφέρεια Istarska (στο βορειοδυτικότερο σημείο της χώρας), με μεγαλύτερη πόλη την Pula, έχει τη μεγαλύτερη τουριστική ανάπτυξη στην Κροατία, αντιπροσωπεύοντας το ένα τρίτο του συνολικού εθνικού τουριστικού εισοδήματος. Η δομή της οικονομίας της περιλαμβάνει επίσης τη βιομηχανία, το εμπόριο και τα ναυπηγεία (φιλοξενεί το ναυπηγείο 'Uljanik'). Η βιομηχανική δραστηριότητα περιλαμβάνει την κατασκευή οικοδομικών υλικών (ασβέστη, τσιμέντο, τούβλα), ηλεκτρικών μηχανών και συσκευών, εξαρτημάτων αυτοκινήτου και γυαλιού, την επεξεργασία προϊόντων καπνού, καθώς και την επεξεργασία μετάλλων, πλαστικών και ξύλου. Ιδιαίτερα ανεπτυγμένος είναι ο κλάδος της πληροφορικής, όπου πρωταγωνιστεί η διεθνώς γνωστή εταιρεία Infobip.

Η Περιφέρεια του Zadar βρίσκεται στο κεντρικό τμήμα της κροατικής ακτής της Αδριατικής. Η συνολική της έκταση είναι 7.276 τ.χλμ., εκ των οποίων 3.630 τ.χλμ. θάλασσα. Το μήκος της ακτογραμμής της Περιφέρειας του Zadar αντιστοιχεί στο 22% της συνολικής κροατικής ακτής. Με ένα σύγχρονο τερματικό κρουαζιέρας και μεγάλο αριθμό αγκυροβολίων (41% του συνολικού αριθμού στην Κροατία) το Zadar αποτελεί τουριστικό προορισμό. Επιπλέον, κατέχει ηγετική θέση στην υδατοκαλλιέργεια και την αλιεία στην Κροατία. Πάνω από το 50% των συνολικών αλιευμάτων στην κροατική πλευρά της Αδριατικής αλιεύεται και εκφορτώνεται στην Περιφέρεια του Zadar.

Η Περιφέρεια του Karlovas βρίσκεται στην κεντρική Κροατία, συνδέοντας την ηπειρωτική χώρα με τις ακτές. Ο πανευρωπαϊκός διάδρομος Vb διέρχεται από την Περιφέρεια, η οποία συνορεύει με Βοσνία και Ερζεγοβίνη και Σλοβενία. Λόγω της γεωγραφικής θέσης της και της άμεσης πρόσβασης σε αυτοκινητοδρόμους, συγκεντρώνει στις βιομηχανικές της ζώνες σημαντικούς κλάδους τις μεταποιητικής βιομηχανίας: παραγωγή τροφίμων και ποτών, επεξεργασία μετάλλου, κατασκευή μηχανημάτων και εξαρτημάτων, επεξεργασία ξυλείας και παραγωγή προϊόντων ξύλου. Ορισμένες σημαντικές διεθνείς και εγχώριες επιχειρήσεις με εγκαταστάσεις στην Περιφέρεια είναι οι General Electric Croatia, Heineken Croatia, Wienerberger, HS Produkt, PPK – Karlovac meat industry και Karlovac turbine factory.

A.2 Δημογραφικά Στοιχεία

Σύμφωνα με στοιχεία της κροατικής Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας, βάσει της τελευταίας απογραφής που πραγματοποιήθηκε το 2021, ο πληθυσμός της Κροατίας ανέρχεται σε 3,9 εκατ. κατοίκους, αισθητά μειωμένος κατά 9,64% σε σύγκριση με την απογραφή του 2011. Οι κάτοικοι της χώρας είναι ως επί το πλείστον Κροάτες, ενώ υπάρχουν και μειονότητες

Σέρβων, Βοσνίων Μουσουλμάνων, Ούγγρων και Ιταλών. Η επικρατούσα θρησκεία είναι η ρωμαιοκαθολική.

Το προσδόκιμο ζωής, σύμφωνα με εκτιμήσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, είναι 78,6 χρόνια (75,5 χρόνια για τους άνδρες και 81,6 για τις γυναίκες). Πέραν της μείωσης του πληθυσμού, η πρόσφατη δημογραφική εικόνα μοιάζει πολύ με αυτή των υπόλοιπων κ-μ της ΕΕ, με βασικά χαρακτηριστικά τη γήρανση του πληθυσμού, την πτώση της γονιμότητας και την αστικοποίηση. Όσον αφορά στην ηλικιακή διάρθρωση, ο πληθυσμός της Κροατίας κυριαρχείται από την ηλικιακή ομάδα 15-64 ετών (63,4%), ενώ το μέγεθος του πληθυσμού ηλικίας κάτω των 15 και άνω των 65 ετών είναι σχετικά μικρό (14% και 22,6% αντίστοιχα).

A.3 Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη Αγοράς

Η Κροατία - κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το 2013 - κατέστη την 1^η Ιανουαρίου 2023 το 20^ο μέλος της Ευρωζώνης και το 27^ο μέλος του χώρου Schengen. Πέραν της επιτυχίας της διπλής εισόδου σε Ευρωζώνη και χώρο Schengen, σε σύντομο χρονικό διάστημα, η Κροατία έχει να επιδείξει επίσης μία εν γένει θετική πορεία των οικονομικών της μεγεθών. Το 2022, έχοντας ανακάμψει από την οικονομική ύφεση που προκάλεσε η πανδημία, η οικονομία της χώρας συνέχισε να αναπτύσσεται με ταχείς ρυθμούς, με αποτέλεσμα να καταγράψει το τέταρτο υψηλότερο ποσοστό αύξησης του ΑΕΠ εντός ΕΕ (6,2% - εαρινή έκθεση 2023 Ευρ. Επιτροπής).

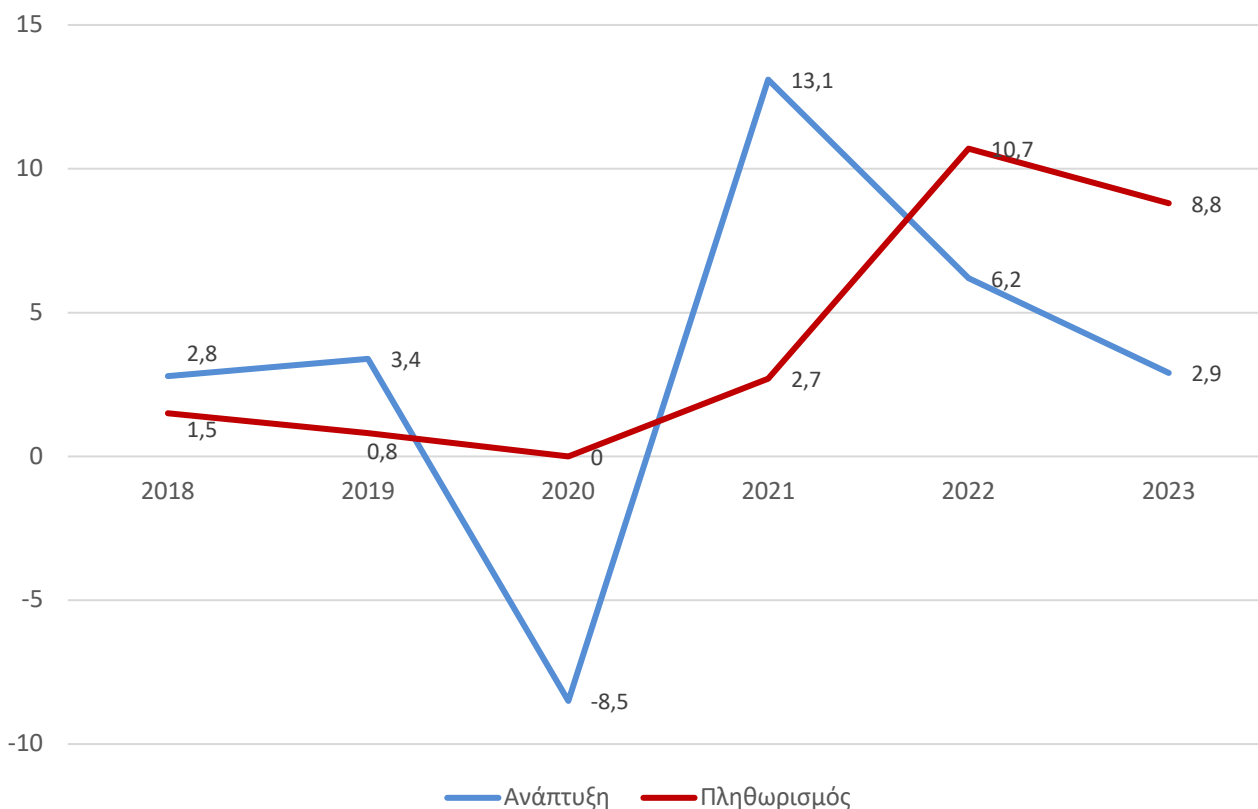
Την τελευταία πενταετία, η κροατική οικονομία κινείται σε σχετικά υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης (με εξαίρεση το 2020 οπότε λόγω πανδημίας περιήλθε σε ύφεση -8,5%), πάνω από τον μέσον όρο της ΕΕ, ενώ το κατά κεφαλήν ΑΕΠ έχει αυξηθεί από τα 12.704 στα 17.486 ευρώ. Αύξηση κατά 50% έχει σημειωθεί και στον μέσο μισθό (ανέρχεται σήμερα στα 1.130 ευρώ), ενώ στον τομέα της απασχόλησης ο λόγος εργαζομένων / ανέργων έχει μεταβληθεί από 4/1 σε 16/1. Κατά την ενεργειακή κρίση, η κροατική κυβέρνηση πέτυχε να μην υπάρξουν προβλήματα εφοδιασμού και να διατηρήσει το ενεργειακό κόστος σε ανεκτά επίπεδα για την οικονομία, δημιουργώντας παράλληλα τις προϋποθέσεις για την ανάδειξη της Κροατίας σε ενεργειακό κόμβο της περιοχής, μέσω των επενδύσεων στον τερματικό σταθμό Υδροποιημένου Φυσικού Αερίου του Krk και στο δίκτυο μεταφοράς φυσικού αερίου.

Θετικά αξιολογείται η μέχρι τώρα πορεία υλοποίησης του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Κροατίας, για το οποίο θα διατεθούν από την ΕΕ συνολικά 6,3 δισ. ευρώ. Το σχέδιο περιλαμβάνει 146 επενδύσεις και 76 μεταρρυθμίσεις, επικεντρωμένες, κατά κύριο λόγο, στην πράσινη και ψηφιακή μετάβαση.

Το κυριότερο πρόβλημα για τα μακροοικονομικά μεγέθη της κροατικής οικονομίας είναι ο υψηλός πληθωρισμός, ο οποίος ανήλθε το 2022 στο 10,7% (στοιχεία Κεντρικής τράπεζας Κροατίας - HNB). Η αύξηση των τιμών επηρέασε κυρίως τα τρόφιμα και την εστίαση, όπου ο πληθωρισμός ανήλθε στο 19% και 17% αντίστοιχα, το 2022. Το 2023, ο πληθωρισμός σημειώνει μείωση, αλλά παραμένει υψηλός και αναμένεται από την Κεντρική Τράπεζα της Κροατίας να ανέλθει στο 8,8%.

Εξέλιξη ρυθμού ανάπτυξης και πληθωρισμού 2018-2023

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα Κροατίας (HNB), , <https://www.hnb.hr/en/statistics/main-macroeconomic-indicators>

Πέραν του πληθωρισμού, η κροατική οικονομία παρουσιάζει και ορισμένα δομικά προβλήματα, τα οποία επιδρούν αρνητικά στην παραγωγικότητά της, όπως ο μεγάλος αριθμός κρατικών εταιρειών και το χαμηλό επίπεδο επενδύσεων σε έρευνα και ανάπτυξη. Παρά, πάντως, τις ισχυρές πληθωριστικές πιέσεις και την ανάγκη για διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις σε ορισμένους τομείς, η εν γένει θετική εικόνα που εκπέμπει η κροατική οικονομία και η ενίσχυση αυτής από τη διπλή ένταξη της χώρας σε ευρωζώνη και χώρο Schengen αντανακλώνται στην αξιολόγηση της πιστοληπτικής της ικανότητας από τους τρεις μεγάλους οίκους (Moody's, Standard & Poor's και Fitch), οι οποίοι την κατατάσσουν στην επενδυτική βαθμίδα.

Όσον αφορά στη δομή της κροατικής οικονομίας, είναι παρόμοια με αυτή των περισσότερων κ-μ της ΕΕ. Αναλυτικότερα, ο αγροτικός τομέας αντιπροσωπεύει μόνο το 3% του ΑΕΠ της χώρας και απασχολεί μόλις το 6% του εργατικού δυναμικού. Ο δευτερογενής τομέας συνεισφέρει το 20% του ΑΕΠ και απασχολεί το 28% του ενεργού πληθυσμού. Ο τομέας των υπηρεσιών αντιπροσωπεύει περισσότερο από το 60% του ΑΕΠ της χώρας, απασχολώντας το 66% του εργατικού δυναμικού. Ο τουρισμός, ειδικότερα, είναι βασικός πυλώνας της κροατικής οικονομίας, συνεισφέροντας σχεδόν το ένα τέταρτο του ΑΕΠ, μακράν το μεγαλύτερο μερίδιο σε κ-μ ΕΕ.

Η θετική εικόνα της κροατικής οικονομίας αποτυπώνεται με σαφή τρόπο στους βασικούς μακροοικονομικούς δείκτες. Το ΑΕΠ της χώρας ανήλθε, το 2022, στα 66,9 δισ. ευρώ (από 58,2 δισ. ευρώ το 2021). Το χρέος της Γενικής Κυβέρνησης συνέχισε την πτωτική του πορεία, μετά την παρένθεση της πανδημίας (το 2020), περιοριζόμενο στο 68,8% από 78,3% του ΑΕΠ το 2021. Πτωτικά κινήθηκε και η ανεργία ανερχόμενη στο 7% του ενεργού πληθυσμού από 7,6% το 2021.

Κατά την επόμενη διετία, με βάση τις εαρινές προβλέψεις 2023 της Ευρ. Επιτροπής, ο ρυθμός ανάπτυξης της κροατικής οικονομίας αναμένεται να διαμορφωθεί στο 1,6%, το 2023 και 2,3%, το 2024. Εκτιμάται ότι η διπλή ένταξη της Κροατίας σε ευρωζώνη και χώρο Schengen δημιούργησε θετική δυναμική για την ανάπτυξη της οικονομίας, το 2023, με βασικούς κινητήριους μοχλούς τις δημόσιες δαπάνες και την κατανάλωση των νοικοκυριών. Βελτίωση αναμένεται στο έντονα ελλειμματικό εμπορικό ισοζύγιο, λόγω αύξησης της εξωτερικής ζήτησης, ενώ η πορεία των επενδύσεων θα εξαρτηθεί από την ικανότητα απορρόφησης ενωσιακών πόρων. Η ενίσχυση της αναπτυξιακής προοπτικής, το 2024, συνδέεται με τη θετική επίδραση που προβλέπεται ότι θα έχουν στην οικονομία η απορρόφηση κονδυλίων από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, καθώς και η αύξηση μισθών και απασχόλησης.

Ο προβλεπόμενος ρυθμός ανάπτυξης της Κροατίας για το 2023 κινείται πάνω από τον μέσον όρο ΕΕ και ευρωζώνης (1,0% και 1,1% αντίστοιχα) και αναμένεται να είναι ο 10^{ος} υψηλότερος (από τέταρτος το 2022), ενώ το 2024 θα υποχωρήσει στη 13^η θέση, διατηρούμενος πάντως και πάλι άνω του μέσου όρου ΕΕ και ευρωζώνης (1,7% και 1,6%). Ως προς την πρόβλεψη της Ευρ. Επιτροπής για την πορεία του πληθωρισμού στην Κροατία, αναμένεται ότι το σχετικό ποσοστό θα διαμορφωθεί στο 6,9%, το 2023 και 2,2%, το 2024.

Όσον αφορά στα δημοσιονομικά μεγέθη, πτωτική πορεία διαγράφει το δημόσιο χρέος, το οποίο αναμένεται ότι θα συνεχίσει να αποκλιμακώνεται το 2023 και 2024 (σε 63% και 61,8%), ενώ το πλεόνασμα του ισοζυγίου γενικής κυβέρνησης το 2022 (0,4%) εκτιμάται ότι θα μετατραπεί σε έλλειμμα την επόμενη διετία (-0,5% το 2023 και -1,3% το 2024). Αντιθέτως, το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών προβλέπεται ότι θα καταστεί πλεονασματικό, καθώς το έλλειμμα 0,2% του 2022 θα μετατραπεί σε πλεόνασμα 0,7% το 2023 και 1,1% το 2024.

Μεσο-μακροπρόθεσμα (2025-2050), ο αυξητικός ρυθμός του κροατικού κατά κεφαλήν ΑΕΠ αναμένεται, κατά την Παγκόσμια Τράπεζα, να ανακοπεί, περιοριζόμενος κατά μέσον όρο σε 1,6%. Σύμφωνα με την ΠΤ, η Κροατία υλοποίησε, κατά την εικοσαετία 2001-2021, σημαντικές μεταρρυθμίσεις που αφορούσαν στην εύρυθμη λειτουργία των θεσμών, στην απελευθέρωση της αγοράς εργασίας και στη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με την επίτευξη μακροοικονομικής και δημοσιονομικής σταθερότητας οδήγησαν στην άνοδο του κατά κεφαλήν ΑΕΠ της χώρας από 50% του μέσου όρου της ΕΕ, το 2001, σε 70% το 2021. Ωστόσο, βάσει των προβλέψεων της ΠΤ, το κροατικό κατά κεφαλήν ΑΕΠ δεν αναμένεται να ξεπεράσει το 80% του αντίστοιχου μέσου όρου της ΕΕ, μεσο-μακροπρόθεσμα. Το κυριότερο αίτιο για την ως άνω επιβράδυνση είναι η χαμηλή παραγωγικότητα του ιδιωτικού τομέα, λόγω της έλλειψης επενδύσεων σε έρευνα και ανάπτυξη (R&D), της περιορισμένης εφαρμογής καινοτόμων τεχνολογιών, των αδυναμιών σε επίπεδο οργάνωσης και διοίκησης και των περιορισμών στον ελεύθερο ανταγωνισμό.

Εξέλιξη βασικών μακροοικονομικών μεγεθών 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022
ΑΕΠ σε δισ. ευρώ (τρέχουσες τιμές)	51,9	54,8	50,5	58,2	66,9
Κατά κεφαλήν ΑΕΠ σε ευρώ	12.704	13.476	12.471	15.015	17.486
Μεταβολή ΑΕΠ (%)	2,8	3,4	-8,5	13,1	6,2
Χρέος Γεν. Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	73,2	71,0	86,9	78,3	68,8
Εξωτερικό Χρέος (% ΑΕΠ)	82,4	74,1	81,8	81,1	74,0
Δημοσιονομικό έλλειμμα (% ΑΕΠ)	1,8	2,9	-0,5	1,8	-1,6
Πληθωρισμός (%)	1,6	0,8	0	2,7	10,7
Μακροπρόθεσμα επιτόκια δανεισμού (%)	2,17	1,29	0,83	0,45	2,70
Ανεργία (%)	8,4	6,6	7,5	7,6	7,0
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (% ΑΕΠ)	1,8	2,9	-0,5	1,8	-1,6
Εξαγωγές αγαθών & υπηρεσιών (% ΑΕΠ)	50,2	51,5	41,5	50,0	60,2
Συναλλαγματικά διαθέσιμα (δισ. ευρώ)	17,4	18,5	18,9	25,0	27,8

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα Κροατίας (HNB), <https://www.hnb.hr/en/statistics/main-macroeconomic-indicators>

B. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

B.1 Θεσμικό πλαίσιο

Οι ισχύοντες περί εμπορικής δραστηριότητας νόμοι στην Κροατία είναι οι κάτωθι:

- The Companies Act (Official Gazette of the Republic of Croatia No: 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13, 110/15, 40/19)
- The Capital Market Act (Official Gazette of the Republic of Croatia No. 88/08, 146/08, 65/18)
- The Law on Takeover of Joint-Stock Companies (Official Gazette of the Republic of Croatia No. 109/07, 36/09, 108/12, 90/1, 99/13, 148/13)
- The Trade Act (Official Gazette of the Republic of Croatia Nos. 87/08, 96/08, 116/08)
- Capital Market Act (Official Gazette of the Republic of Croatia No. 65/18, 17/20, 83/21)

B.1.1 Νομικές Μορφές Εταιρειών

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, προβλέπονται οι εξής μορφές εταιρειών:

1. Ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (d.o.o)

Ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης είναι το νομικό πρόσωπο, στο οποίο ένα ή περισσότερα νομικά ή φυσικά πρόσωπα επενδύουν μερίδια (όχι απαραίτητα του ίδιου ποσού) στο συνολικό εγκεκριμένο κεφάλαιο όπως έχει εκ των προτέρων καθοριστεί συμβατικά. Το συνολικό ποσό όλων των μεριδίων πρέπει να αντιστοιχεί στο ποσό του εγκεκριμένου κεφαλαίου της εταιρείας. Ιδιοκτήτες μπορεί να είναι νομικά και φυσικά πρόσωπα ημεδαπής ή αλλοδαπής. Αυτό το είδος εταιρείας μπορεί να είναι και μονοπρόσωπο. Το καθεστώς της

εταιρείας καθιερώνεται με την εγγραφή σε δικαστικό μητρώο και τα περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας διαχωρίζονται αυστηρά από την περιουσία των ιδιοκτητών. Η εταιρεία ευθύνεται για τα χρέη της με όλα τα περιουσιακά της στοιχεία. Οι ιδιοκτήτες δεν ευθύνονται για τα χρέη της εταιρείας. Το αρχικό εγκεκριμένο κεφάλαιο μιας ιδιωτικής εταιρείας περιορισμένης ευθύνης πρέπει να εμφανίζεται σε ευρώ, και το ελάχιστο ποσό αρχικού εγκεκριμένου κεφαλαίου δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 2.500 ευρώ. Η εταιρεία πρέπει να έχει διοικητικό συμβούλιο και γενική συνέλευση. Το διοικητικό συμβούλιο της εταιρείας μπορεί να έχει ένα ή περισσότερα μέλη (διευθυντές). Μέλος του διοικητικού συμβουλίου μπορεί να είναι και αλλοδαπός υπήκοος.

2. Απλή εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (j.d.o.o.)

Η απλή ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης είναι υποκατηγορία της ιδιωτικής εταιρείας περιορισμένης ευθύνης και αποτελεί τον πιο συχνό τύπο εταιρείας στην Κροατία. Η απλή ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης ιδρύεται με απλοποιημένες διαδικασίες και μπορεί να αποτελείται από τρία μέλη το πολύ και ένα μέλος του διοικητικού συμβουλίου. Το ελάχιστο ποσό αρχικού εγκεκριμένου κεφαλαίου είναι 1 ευρώ και το χαμηλότερο ονομαστικό ποσό του μεριδίου ανέρχεται στο ποσό. Η διαδικασία ίδρυσης γίνεται μόνο με μετρητά. Κάθε 1 ευρώ του ονομαστικού μεριδίου δίνει το δικαίωμα μιας ψήφου, έως ότου το αρχικό εγκεκριμένο κεφάλαιο της εταιρείας ανέλθει στο ποσό των 2.500 ευρώ, οπότε αρχίζουν να εφαρμόζονται σε αυτό οι διατάξεις του νόμου που αφορούν την κλασική ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (d.o.o.).

3. Ανώνυμη εταιρεία (d.d.)

Μια ανώνυμη εταιρεία βασίζεται στο εγκεκριμένο κεφάλαιο, το οποίο επενδύουν οι ιδιοκτήτες (μέτοχοι) και διαιρείται σε μετοχές. Μια ανώνυμη εταιρεία μπορεί να ιδρύεται από έναν μόνον ιδιοκτήτη, δηλαδή μπορεί να έχει μόνον έναν μέτοχο. Η εταιρεία ευθύνεται για τα χρέη της με όλα τα περιουσιακά της στοιχεία. Οι μέτοχοι δεν ευθύνονται για τα χρέη της εταιρείας. Το ελάχιστο ποσό εγκεκριμένου κεφαλαίου είναι 25.000 ευρώ. Η εταιρεία μπορεί να εκδώσει μετοχές με ένδειξη της ονομαστικής τους αξίας ή μετοχές χωρίς τέτοια ένδειξη.

4. Ομόρρυθμη εταιρεία (j.t.d)

Η ομόρρυθμη εταιρεία είναι μια επιχειρηματική οντότητα, στην οποία δύο ή περισσότερα άτομα εντάσσονται προκειμένου να ασκούν τις δραστηριότητές τους ως συνεχιζόμενη επιχείρηση και με κοινή εταιρική επωνυμία. Κάθε εταίρος έχει απεριόριστη και αλληλέγγυα ευθύνη να καλύψει τα χρέη της εταιρικής σχέσης με όλα τα περιουσιακά του στοιχεία. Οποιοδήποτε νομικό ή φυσικό πρόσωπο, εγχώριο ή αλλοδαπό, μπορεί να γίνει εταίρος. Μια ομόρρυθμη εταιρεία δεν έχει εγκεκριμένο κεφάλαιο. Οι εταίροι θα πρέπει να έχουν ίσα μερίδια στην εταιρεία εκτός εάν προβλέπεται κάτι διαφορετικό από το καταστατικό. Η συμμετοχή τους μπορεί να αποτελείται από μετρητά, υλικά, δικαιώματα, εργασία και άλλες υπηρεσίες και αγαθά.

5. Ετερόρρυθμη εταιρεία (k.d.)

Στην ετερόρρυθμη εταιρεία δύο ή περισσότερα άτομα συνεργάζονται για να ασκήσουν επιχειρηματική δραστηριότητα ως συνεχιζόμενη επιχείρηση με την ίδια εταιρική επωνυμία. Τουλάχιστον ένας εταίρος έχει απεριόριστη και κοινή ευθύνη για χρέη της εταιρείας με όλα τα

περιουσιακά του στοιχεία (ομόρρυθμος εταίρος) και τουλάχιστον ένας εταίρος έχει περιορισμένη ευθύνη ανάλογη με τα επενδυμένα περιουσιακά στοιχεία (ετερόρρυθμος εταίρος). Τόσο ημεδαπά όσο και αλλοδαπά φυσικά και νομικά πρόσωπα μπορούν να είναι εταίροι σε ετερόρρυθμη εταιρεία. Μια ετερόρρυθμη εταιρεία δεν έχει εγκεκριμένο κεφάλαιο.

6. Ατομική επιχείρηση (Obrt)

Στην Κροατία, η επιχειρηματική δραστηριότητα ρυθμίζεται από δύο νόμους: τον νόμο περί εταιρειών και τον νόμο περί μικρών βιοτεχνιών. Τόσο τα φυσικά, όσο και τα νομικά πρόσωπα δικαιούνται να αναλαμβάνουν και να ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα. Όσοι επιθυμούν να ιδρύσουν εμπορική εταιρεία πρέπει να συμμορφώνονται με τις διατάξεις του νόμου περί εταιρειών και να την εγγράψουν στο δικαστικό μητρώο (Sudski registar) στο αρμόδιο εμπορικό δικαστήριο. Ειδικότερα, άτομα που επιθυμούν να ξεκινήσουν επιχειρηματική δραστηριότητα υπόκεινται στους κανονισμούς του νόμου περί μικρών βιοτεχνιών (Zakon o obrtu) και υποχρεούνται να εγγράψουν την επιχείρηση στο Μητρώο Βιοτεχνών (Obrtni Registar). Αμφότεροι οι νόμοι (εταιρειών και μικρών βιοτεχνιών) παρέχουν σε ξένες οντότητες τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις συναλλαγών με τους ισχύοντες για υπηκόους της Κροατίας. Ωστόσο, δύο ειδικά προνόμια ισχύουν για τους ξένους επενδυτές στην Κροατία - προστασία των επιχειρήσεων κατά την αλλαγή του νόμου και δωρεάν μεταφορά κερδών.

7. Ένωση οικονομικών συμφερόντων

Η ένωση οικονομικών συμφερόντων είναι μια νομική οντότητα που ιδρύεται από δύο ή περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα με σκοπό τη διευκόλυνση και την προώθηση των επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων, αλλά με τρόπο που η νομική οντότητα δεν αποκομίζει κέρδος για τον εαυτό της. Μέλη του σωματείου μπορεί να είναι πρόσωπα που ασκούν οποιαδήποτε οικονομική δραστηριότητα, καθώς και ελεύθεροι επαγγελματίες. Η ένωση οικονομικών συμφερόντων ιδρύεται χωρίς εγκεκριμένο κεφάλαιο και τα δικαιώματα των μελών δεν μπορούν να έχουν τη μορφή τίτλων. Ο σκοπός των δραστηριοτήτων του σωματείου πρέπει να σχετίζεται με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες των μελών του.

8. Υποκατάστημα

Σύμφωνα με την κροατική νομοθεσία, ξένες εταιρείες και άτομα με εμπορική δραστηριότητα μπορούν να ασκούν επιχειρηματικές δραστηριότητες στην Κροατία με τη δημιουργία υποκαταστήματος (άρθρο 612). Η ίδρυση και λειτουργία υποκαταστημάτων που ανήκουν σε αλλοδαπές εταιρείες διέπονται από τους ίδιους κανονισμούς που ισχύουν για την ίδρυση υποκαταστημάτων από ημεδαπές εταιρείες. Το υποκατάστημα δεν είναι νομικό πρόσωπο. Οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα που απορρέουν από τη λειτουργία του δεν συνδέονται με το υποκατάστημα αλλά με τον ιδρυτή. Το υποκατάστημα λειτουργεί με τη δική του επωνυμία και πρέπει να είναι σαφής η έδρα τόσο του υποκαταστήματος όσο και του ιδρυτή.

B.1.2 Διαδικασία ίδρυσης εταιρίας

Οι αλλοδαπές εταιρείες και οι ιδιώτες έμποροι είναι ίσοι με τα ημεδαπά πρόσωπα όσον αφορά στην επιχειρηματική δραστηριότητα στο έδαφος της Κροατίας, υπό τις προϋποθέσεις

που ορίζει ο νόμος. Οι αλλοδαπές εταιρίες και ιδιώτες έμποροι δεν επιτρέπεται να ασκούν μόνιμα επιχειρηματική δραστηριότητα στο έδαφος της Κροατίας έως ότου ιδρύσουν υποκατάστημα. Κάθε ιδρυτής εταιρείας πρέπει να έχει έναν Κροατικό Προσωπικό Αριθμό Ταυτότητας- ΑΦΜ (ΟΙΒ) που εκδίδεται από τη Φορολογική Διοίκηση και το Υπουργείο Οικονομικών (www.porezna-uprava.hr).

Για την έναρξη λειτουργίας μιας εταιρείας απαιτούνται (α) η εγγραφή στο εμπορικό δικαστήριο της περιοχής, όπου εδρεύει η υπό σύσταση εταιρεία και ο έλεγχος του σχετικού μητρώου, προκειμένου διαπιστωθεί ότι το όνομα της εταιρείας δεν είναι ήδη καταχωρημένο από άλλο επενδυτή, (β) η ανακοίνωσή της (από το εμπορικό δικαστήριο) στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης και σε μία ημερήσια εφημερίδα και (γ) η εγγραφή της στη Στατιστική Υπηρεσία (State Bureau of Statistics), στις φορολογικές Αρχές (Tax Administration Office) και στους φορείς συνταξιοδοτικής ασφάλισης και ασφάλισης υγείας (Croatian Pension Institute και Croatian Health Institute).

Σημειώνεται η λειτουργία της ιστοσελίδας www.hitro.hr, στην οποία η Κυβερνητική Υπηρεσία διευκόλυνσης εταιρειών και πολιτών HITRO έχει εισαγάγει σύστημα ηλεκτρονικής εγγραφής εταιρειών (εκτός Γραφείων Αντιπροσώπων). Η Υπηρεσία αυτή λειτουργεί ως one stop-shop και παρέχει διευκολύνσεις και χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με την ίδρυση και εγγραφή εταιρειών στη Κροατία. Ο ενδιαφερόμενος επενδυτής μπορεί να επικοινωνήσει με την HITRO στην αγγλική (ακόμα και τηλεφωνικά) και να εξυπηρετηθεί σε ένα ευρύ φάσμα διοικητικών πράξεων (μεσολάβηση και επικοινωνία με το εμπορικό δικαστήριο για την αποδοχή του ονόματος της εταιρείας, η οποία πραγματοποιείται με αναζήτηση στην ιστοσελίδα <http://sudreg.pravosudje.hr>, παροχή λίστας με συμβολαιογράφους, καταβολή με συμβολαιογραφική εξουσιοδότηση μικροποσών αναγκαιών για τη διαδικαστική διαδικασία, καταχώρηση της εταιρείας στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, απόκτηση Στατιστικού Μητρώου και Μητρώου Υγείας και Ασφάλισης για τους εργαζόμενους της υπό ίδρυσης εταιρείας, από τις αντίστοιχες ως άνω Υπηρεσίες, καταβολή του αρχικού κεφαλαίου και προώθησή του στο λογαριασμό της τράπεζας του επενδυτή κ.ά.).

Είναι επίσης διαθέσιμη η υπηρεσία e-Incorporation, η οποία δίνει τη δυνατότητα σε έναν επιχειρηματία να ιδρύσει εταιρεία - περιορισμένης ευθύνης (d.o.o.) ή απλή περιορισμένης ευθύνης (j.d.o.o.) - χρησιμοποιώντας ηλεκτρονική ταυτότητα και χωρίς να επισκεφθεί αυτοπροσώπως τον αρμόδιο φορέα εγγραφής. Εκτός από την ειδική ηλεκτρονική υπογραφή, ένας επιχειρηματίας θα χρειαστεί μόνο μία ενεργή διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και μια τραπεζική κάρτα που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την πληρωμή του μεριδίου στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας. Εάν ένας επιχειρηματίας δεν διαθέτει κροατική ηλεκτρονική ταυτότητα, αλλά είναι υπήκοος κράτους μέλους του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ), μπορεί να χρησιμοποιήσει την εθνική ηλεκτρονική ταυτότητα του/της για αναγνώριση και να υπογράψει τα έγγραφα χρησιμοποιώντας την πιστοποιημένη ηλεκτρονική του/της υπογραφή που εκδόθηκε από πάροχο υπηρεσιών εμπιστοσύνης της ΕΕ από την ακόλουθη λίστα (<https://eidas.ec.europa.eu/efda/tl-browser/#/screen/home>).

Τέλος, το Υπουργείο Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης έχει δημιουργήσει την υπηρεσία START (<https://start.gov.hr/st/index.html>), όπου δίνεται η δυνατότητα στους χρήστες να ξεκινήσουν ηλεκτρονικά μια επιχείρηση, δηλαδή να ιδρύσουν μια εταιρεία περιορισμένης

ευθύνης (d.o.o.) ή μια απλή εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (j.d.o.o.) με έναν ή περισσότερους εγχώριους ιδρυτές. Το νέο σύστημα επιτρέπει στους επιχειρηματίες να ξεκινήσουν μια επιχείρηση μέσα σε λίγες μόνο ημέρες με σημαντικά χαμηλότερο κόστος.

B.1.3 Καθεστώς αδειοδοτήσεων

Ο Οικοδομικός Νόμος (ΦΕΚ 153/13, 20/17, 39/19, 125/19) και ο Χωροταξικός Νόμος (ΦΕΚ 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19) ρυθμίζουν τον σχεδιασμό, κατασκευή, χρήση και συντήρηση κτιρίων και την εφαρμογή διοικητικών και άλλων συναφών διαδικασιών. Το Υπουργείο Χωροταξίας, Κατασκευών και Κρατικής Περιουσίας έχει αναπτύξει το σύστημα e-Permit, το οποίο επιτρέπει την ηλεκτρονική έκδοση όλων των οικοδομικών αδειών και αδειών χρήσης. Ο έλεγχος των επιτρεπόμενων τύπων δόμησης ή ανακατασκευής μπορεί να γίνει μέσω του ελέγχου των σχετικών πολεοδομικών σχεδίων, τα οποία είναι διαθέσιμα στο Πληροφοριακό Σύστημα Χωροταξίας (<https://ispu.mgipu.hr/#/>).

Πληροφορίες σχετικά με τον χαρακτηρισμό των περιοχών και τις προϋποθέσεις υλοποίησης φυσικών παρεμβάσεων σε συγκεκριμένα οικοπέδα διατίθενται από αρμόδια κρατικά γραφεία χωροταξίας και κατασκευής ή χρησιμοποιώντας το σύστημα e-Permit και εισάγοντας συγκεκριμένες πληροφορίες τοποθεσίας.

Για την έναρξη της (ανα)κατασκευής ενός κτηρίου απαιτείται οικοδομική άδεια. Η αίτηση οικοδομικής άδειας υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο και αποστέλλεται στο αρμόδιο γραφείο κατασκευής και χωροταξίας, στον τόπο όπου σχεδιάζεται η (ανα)κατασκευή του κτηρίου. Η αίτηση μπορεί να υποβληθεί και ηλεκτρονικά μέσω του συστήματος e-Permit. Η αίτηση οικοδομικής άδειας πρέπει να συνοδεύεται από:

- Το κύριο έργο σε ηλεκτρονική μορφή και υπογεγραμμένο με ηλεκτρονική υπογραφή,
- Εκτύπωση του κύριου έργου επικυρωμένη από τον μελετητή μηχανικό και τον επικεφαλής μηχανικό σχεδιασμού, εάν στη διαδικασία σχεδιασμού συμμετείχαν πολλοί μηχανικοί σχεδιασμού,
- Εκτύπωση του Πιστοποιητικού Ενεργειακής Απόδοσης του κτηρίου πιστοποιημένο από τον μελετητή μηχανικό και τον κύριο μελετητή μηχανικό εάν στην εκπόνησή του συμμετείχαν πολλοί μελετητές,
- Γραπτή έκθεση για έλεγχο του κύριου έργου (εάν προβλέπεται έλεγχος),
- Πιστοποιητικό για την επικύρωση της κύριας μελέτης (εάν το έργο εκπονήθηκε σύμφωνα με ξένους κανονισμούς),
- Απόδειξη έννομου συμφέροντος για την έκδοση οικοδομικής άδειας,
- Απόδειξη ότι ο αιτών μπορεί να είναι επενδυτής (παραχώρηση, συναίνεση ή άλλη πράξη που ορίζεται από ειδικούς κανονισμούς), εάν πρόκειται για κτίριο για το οποίο ειδικός νόμος ορίζει ποιος μπορεί να είναι ο επενδυτής,
- Απόδειξη ότι ο ιδιοκτήτης του οικοπέδου έχει εκπληρώσει το καθήκον της μεταβίβασης μέρους του οικοπέδου στην κυριότητα μονάδας τοπικής αυτοδιοίκησης, δηλαδή έχει εκπληρώσει το καθήκον του να συνάψει συμφωνία για τη δημιουργία υπηρεσίας διέλευσης ή/και διέλευση, όπως ορίζει ο ειδικός νόμος που διέπει τον χωροταξικό σχεδιασμό, εφόσον υπάρχει τέτοιο καθήκον.

Η οικοδομική άδεια παύει να ισχύει εάν ο επενδυτής δεν ξεκινήσει την κατασκευή εντός τριών ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της άδειας. Η ισχύς της οικοδομικής άδειας παρατείνεται κατόπιν αιτήματος του επενδυτή μία φορά για τα επόμενα τρία χρόνια, εάν δεν έχουν αλλάξει προϋποθέσεις για την υλοποίηση επεμβάσεων στην περιοχή που έχει οριστεί.

Το Υπουργείο, υποχρεούται να διενεργήσει τεχνικό έλεγχο του κτιρίου εντός δεκαπέντε - τριάντα ημερών από την ημέρα παραλαβής έγκυρης αίτησης για χορήγηση άδειας χρήσης. Διενεργείται τεχνικός έλεγχος για να διαπιστωθεί εάν το κατασκευασμένο κτίριο συμμορφώνεται με την οικοδομική άδεια, δηλαδή την κύρια μελέτη. Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στον παρακάτω ηλεκτρονικό σύνδεσμο του κροατικού Υπουργείου Χωροταξίας, Κατασκευών και Κρατικής Περιουσίας: www.mgipu.gov.hr.

B.1.4 Σήμανση / πιστοποίηση προϊόντων (ετικέτες, πιστοποιήσεις, πρότυπα, τεχνικές προδιαγραφές)

Η πιστοποίηση προϊόντων ακολουθεί διεθνή (ISO) και ευρωπαϊκά (EN) πρότυπα τα οποία αναγνωρίζονται ως κροατικά.

Ο Κροατικός Οργανισμός Διαπίστευσης είναι ένας ανεξάρτητος μη κερδοσκοπικός δημόσιος φορέας που ενεργεί ως εθνική υπηρεσία διαπίστευσης στη Δημοκρατία της Κροατίας (Hrvatska Akreditacijska Agencija - HAA / www.akreditacija.hr) και είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Συνεργασίας για τη Διαπίστευση (EA) και του Διεθνούς Εργαστηρίου Συνεργασίας Διαπίστευσης (ILAC). Οι κανόνες διαπίστευσης αντιστοιχούν στα ευρωπαϊκά πρότυπα 45000 και τα διεθνή πρότυπα 17000 σύμφωνα με τους κανόνες και τις αρχές της EA, της ILAC και της IAF.

Το Κροατικό Ινστιτούτο Προτύπων (Hrvatski Zavodza Norme - www.hzn.hr) είναι ένας αυτόνομος μη κερδοσκοπικός δημόσιος Οργανισμός - μέλος του Διεθνούς Οργανισμού Τυποποίησης (ISO), της Διεθνούς Ηλεκτροτεχνικής Επιτροπής (IEC), της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Τυποποίησης (CEN), της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ηλεκτροτεχνικής Τυποποίησης (CENELEC) και του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Τηλεπικοινωνιακών Προτύπων (ETSI).

Ως προς την προστασία των Προστατευομένων Ονομασιών Προέλευσης (Π.Ο.Π.) και Γεωγραφικών Ενδείξεων (Π.Γ.Ε.), η Κροατία, μετά την επιτυχή ολοκλήρωση των ενταξιακών διαπραγματεύσεων και την ένταξή της στην Ε.Ε. (1^η Ιουλίου 2013), έχει αναλάβει τη συμβατική υποχρέωση να εφαρμόζει την απαιτούμενη νομοθεσία για την πλήρη προστασία των ΠΟΠ και ΠΓΕ, εναρμονιζόμενη με το ενωσιακό κεκτημένο.

B.1.5 Τελωνειακή νομοθεσία (Διαδικασία – Αρχές)

Με την ένταξη της Κροατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η χώρα συμπεριελήφθη στο ενιαίο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης. Ως εκ τούτου, από την 1η Ιουλίου 2013, καταργήθηκε κάθε τελωνειακός έλεγχος στην εισοδο εμπορευμάτων και εν γένει στο εμπόριο μεταξύ της Κροατίας και των άλλων κρατών μελών.

Τα εμπορεύματα που υπόκεινται σε τελωνειακό έλεγχο είναι όσα εισάγονται από τρίτες χώρες (μη κράτη μέλη ΕΕ). Η εφαρμογή του νέου τελωνειακού κώδικα, σύμφωνα με τον Κανονισμό 952/2013 της ΕΕ ξεκίνησε την 1η Μαΐου 2016. Δεδομένου ότι η εφαρμογή των διατάξεων του τελωνειακού κώδικα απαιτεί την ανάπτυξη νέων εφαρμογών ή τη βελτίωση υφιστάμενων εφαρμογών υπάρχουν αρκετές εφαρμοστικές τροπολογίες. Η τελευταία τροπολογία έγινε τον Ιούνιο του 2023 (Implementing Regulation 2023/1070) και αφορούσε την ανάπτυξη των τελωνειακών ηλεκτρονικών συστημάτων.

Αρμόδια αρχή για τα τελωνειακά θέματα στην Κροατία είναι η Διεύθυνση Τελωνείων στο Υπουργείο Οικονομικών (<https://carina.gov.hr/en>).

B.1.6 Διαδικασίες εισαγωγής / περιορισμοί εισαγωγών

Το ισχύον νομικό καθεστώς που αφορά στις εμπορικές συναλλαγές είναι πλήρως εναρμονισμένο με το ενωσιακό κεκτημένο και τους κανόνες του Π.Ο.Ε.. Σειρά νομοθετημάτων όπως το Trade Act, Customs Act, Customs Tariff Act και Foreign Exchange Act εξασφαλίζουν τις ελεύθερες και απρόσκοπτες συναλλαγές προϊόντων και υπηρεσιών. Ήδη, από το 2002 εφαρμόζεται πλήρως η Συνδυασμένη Ονοματολογία της ΕΕ σχετικά με τις τελωνειακές διατυπώσεις. Για τις εισαγωγές και εξαγωγές συγκεκριμένων αγαθών (έργα τέχνης, όπλα, πολύτιμα μέταλλα, φάρμακα) απαιτείται η έκδοση ειδικών αδειών από τα αρμόδια Υπουργεία.

B.1.7 Διαδικασία εισόδου τουριστικών λεωφορείων στην Κροατία

Τουριστικά γραφεία που πραγματοποιούν, μέσω λεωφορείων, ταξίδι στην Κροατία ή διέρχονται από τη χώρα, οφείλουν να ακολουθήσουν, σύμφωνα με την ισχύουσα κροατική νομοθεσία, την εξής διαδικασία:

➤ Έκδοση αριθμού ΟΙΒ (αντιστοίχου ελληνικού ΑΦΜ): Για την έκδοση αριθμού ΟΙΒ πρέπει να υποβληθεί σχετική αίτηση, η οποία αποστέλλεται, συνοδευόμενη από τα απαραίτητα δικαιολογητικά στην ηλεκτρονική διεύθυνση odjel.stranci@porezna-uprava.hr. Στους παρακάτω συνδέσμους περιλαμβάνονται έντυπο και αναλυτικές οδηγίες στην αγγλική:

- https://www.porezna-uprava.hr/en/Documents/straniautobusniprijevoznici/Uputa%20stranim%20poreznim%20obveznicima_en.pdf
- https://www.porezna-uprava.hr/en/EN_obraci/Documents/PINrequest.pdf
- [https://www.porezna-uprava.hr/en/Documents/straniautobusniprijevoznici/P-PDV\(EnglishBus\).pdf](https://www.porezna-uprava.hr/en/Documents/straniautobusniprijevoznici/P-PDV(EnglishBus).pdf)

Συνιστάται η υποβολή αίτησης έκδοσης ΟΙΒ τουλάχιστον δέκα εργάσιμες μέρες πριν από το προγραμματισμένο ταξίδι.

➤ Μόλις εκδοθεί ο αριθμός ΟΙΒ, πρέπει να υποβληθεί αίτηση για την πραγματοποίηση διεθνούς μεταφοράς επιβατών στην Κροατία – MCP, προκειμένου η εταιρεία να εγγραφεί στο κροατικό σύστημα οδικών μεταφορών. Η αίτηση υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μέσω του ακόλουθου συνδέσμου:

- <https://mcp.porezna-uprava.hr/prijava.html>
- https://www.porezna-uprava.hr/PdviEu/Documents/KORISNI%C4%8CKI_PRIRU%C4%8CNIK_MCP%20-%20ENG_v1.5.pdf

Συνιστάται η υποβολή της αίτησης MCP τουλάχιστον τρεις εργάσιμες μέρες πριν από το προγραμματισμένο ταξίδι.

➤ Εφόσον έχει εκδοθεί αριθμός ΟΙΒ και η εταιρεία είναι εγγεγραμμένη στο κροατικό φορολογικό σύστημα, είναι υποχρεωτικό να υποβάλλονται έντυπα ΦΠΑ – PDV obrazac για την περίοδο που έχει εκτελεστεί η περιστασιακή διεθνής μεταφορά επιβατών. Τα εν λόγω έντυπα υποβάλλονται έως τις 20 του επόμενου μήνα από αυτόν, κατά τον οποίο πραγματοποιήθηκε η υπηρεσία. Το Έντυπο ΦΠΑ αποστέλλεται στην ηλεκτρονική διεύθυνση odjel-starnci@porezna-uprava.hr. Στον παρακάτω σύνδεσμο είναι διαθέσιμο το έντυπο στην αγγλική.

- [https://www.porezna-uprava.hr/en/Documents/straniautobusniprijevoznici/PDV\(Bus\).pdf](https://www.porezna-uprava.hr/en/Documents/straniautobusniprijevoznici/PDV(Bus).pdf)

Σημειώνεται ότι ο οδηγός του λεωφορείου πρέπει να έχει μαζί του κατά την διάρκεια του ταξιδιού τη βεβαίωση απονομής του αριθμού ΟΙΒ, την απόφαση απονομής του, καθώς και τη φόρμα MCP.

➤ Για την είσοδο στην παλιά πόλη του Ντουμπρόβνικ προβλέπεται ειδικό τέλος, το οποίο καταβάλλεται μέσω του κάτωθι ηλεκτρονικού συνδέσμου:

- <https://buswebshop.dubrovnik.hr/en>

B.1.8 Εξασφάλιση πιστώσεων-χρηματοδοτήσεων

Ο τραπεζικός τομέας της Κροατίας προσφέρει ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών και διαθέτει υψηλό μερίδιο ξένων κεφαλαίων. Επί του παρόντος, υπάρχουν 19 εμπορικές τράπεζες που δραστηριοποιούνται στην αγορά της Κροατίας: 11 εξ αυτών είναι αλλοδαπής ιδιοκτησίας και 8 κροατικών συμφερόντων (εκ των οποίων μία κρατική, HPB). Οι ξένες τράπεζες έχουν το μεγαλύτερο μερίδιο στο σύνολο των τραπεζικών περιουσιακών στοιχείων (90,2%). Οι ιταλικές τράπεζες αντιπροσωπεύουν σχεδόν το ήμισυ του συνόλου των τραπεζικών περιουσιακών στοιχείων (48,9%), ακολουθούμενες από τις τράπεζες αυστριακής ιδιοκτησίας, οι οποίες έχουν μερίδιο 29,9%.

Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες στην Κροατία μπορούν να χρηματοδοτηθούν είτε μέσω τυποποιημένων δανείων από εμπορικές τράπεζες ή ιδρύματα που προσφέρουν ευνοϊκότερα επιτόκια ή με την έκδοση εγγυήσεων για τραπεζικές πιστώσεις. Αποτελούμενο από 19 εμπορικές τράπεζες και 1 στεγαστικό ταμειούχιο, το κροατικό τραπεζικό σύστημα προσφέρει υψηλή διαφοροποίηση και καλή ποιότητα χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών.

Σημαντικό ρόλο στήριξης των εταιρειών στις περαιτέρω αναπτυξιακές και εξαγωγικές τους δραστηριότητες έχει η Κροατική Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (HBOR). Μέσω των εξειδικευμένων προγραμμάτων της η HBOR παρέχει υποστήριξη σε νεοφυείς επιχειρήσεις, εξαγωγικές εταιρείες και εταιρείες από διάφορους τομείς της οικονομίας, όπως η βιομηχανία, ο τουρισμός, η προστασία του περιβάλλοντος, η ενεργειακή απόδοση και η γεωργία. Περισσότερες πληροφορίες για τα προγράμματα HBOR είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα www.hbor.hr.

Πρόσθετη υποστήριξη στις επιχειρηματικές δραστηριότητες παρέχεται από την Κυβερνητική Υπηρεσία για τις ΜΜΕ, τις Καινοτομίες και τις Επενδύσεις, HAMAG-BICRO. Η HAMAG-BICRO εκδίδει εγγυήσεις για τραπεζικές πιστώσεις που έχουν εγκριθεί από πιστωτικά ιδρύματα και άλλα νομικά πρόσωπα που εγκρίνουν δάνεια σε ΜΜΕ και πραγματοποιεί άμεσες οικονομικές συνεισφορές σε ΜΜΕ υπό μορφή επιχορηγήσεων. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις εγγυήσεις και τα προγράμματα επιχορήγησης της HAMAG-BICRO είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της www.hamagbicro.hr.

Σημειώνεται, τέλος, ότι η Κεντρική Τράπεζα της Κροατίας (HNB) συμμετέχει στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών, συνδιαμορφώνοντας και εφαρμόζοντας τη νομισματική πολιτική της ΕΕ. Κύρια αποστολή της είναι η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών και του χρηματοπιστωτικού συστήματος στο σύνολό του. Διενεργεί επίσης συναλλαγματικές πράξεις όπως ορίζεται στο άρθρο 219 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και διασφαλίζει την ομαλή λειτουργία των συστημάτων πληρωμών.

B.1.9 Καθεστώς ιδιοκτησίας

Το δικαίωμα κυριότητας ιδιωτικής περιουσίας και η ίση μεταχείριση όλων των επιχειρήσεων ανεξαρτήτως προελεύσεως του ιδιοκτήτη προβλέπονται από το κροατικό Σύνταγμα. Επίσης, προβλέπεται ότι τα δικαιώματα που πηγάζουν από επενδύσεις κεφαλαίων δεν μπορούν να περιορίζονται με άλλες νομοθετικές πράξεις και ότι οι ξένοι επενδυτές έχουν το δικαίωμα να επαναπατρίζουν ελεύθερα τα κέρδη τους. Η απορρέουσα σχετική νομοθεσία εξειδικεύει και εξασφαλίζει με συνέπεια τις συνταγματικές αυτές ρυθμίσεις. Ένα αλλοδαπό νομικό πρόσωπο, το οποίο υπάγεται στον κροατικό Νόμο με μία από τις προαναφερθείσες, στο ανωτέρω κεφάλαιο B.1.1, νομικές μορφές αντιμετωπίζεται ως κροατικό νομικό πρόσωπο και συνεπώς μπορεί να αποκτήσει περιουσιακά στοιχεία χωρίς περιορισμούς. Πέραν τούτου, όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα της ΕΕ έχουν το δικαίωμα να αγοράζουν ελεύθερα ακίνητα στην Κροατία χωρίς οποιουδήποτε περιορισμούς ή εξαιρέσεις, σε αντίθεση με τους λοιπούς αλλοδαπούς, για τους οποίους εξακολουθεί να απαιτείται η ύπαρξη διακρατικής συμφωνίας περί αμοιβαιότητας στο δικαίωμα απόκτησης ακίνητης περιουσίας, καθώς και η έγκριση του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Το Σύστημα Εγγραφής, Απογραφής και Καταγραφής (www.uredjenazemlja.hr) ακίνητης περιουσίας στη Κροατία βρίσκεται σε διαδικασία εξέλιξης και βελτίωσης. Για τον σκοπό αυτό, η Διεθνής Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (I.B.R.D.) χρηματοδότησε την ανάπτυξη ενιαίου πληροφοριακού συστήματος, το οποίο χρήζει ωστόσο περαιτέρω βελτιώσεων.

Συνεπώς, οι υποψήφιοι επενδυτές θα πρέπει να αναζητούν οπωσδήποτε την κατάλληλη νομική υποστήριξη (Δικηγορικός Σύλλογος Κροατίας (www.odvj-komora.hr)). Σε ορισμένες περιπτώσεις υπάρχει αμφισβήτηση τίτλων και χρειάζεται να επιβεβαιώνεται ότι ο πωλητής κατέχει έγκυρους τίτλους ιδιοκτησίας, ώστε να είναι εφικτή η ασφαλής μεταβίβαση. Το νέο πρόγραμμα για την ψηφιοποίηση των αρχείων των υποθηκοφυλακείων αναμένεται να συνεισφέρει στη μείωση των σχετικών προβλημάτων.

B.1.10 Εργασιακό καθεστώς

Το θεσμικό πλαίσιο που ρυθμίζει τις εργασιακές σχέσεις στην Κροατία είναι ο Εργατικός Νόμος (Labour Act OG 93/14, 127/17, 98/19, 151/22). Πρόκειται για νόμο-ομπρέλα που ρυθμίζει γενικά τις εργασιακές σχέσεις στη χώρα και είναι εναρμονισμένος με το κεκτημένο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της εργατικής νομοθεσίας.

Ο Εργατικός Νόμος ρυθμίζει την ελευθερία των συμβάσεων, πράγμα που σημαίνει ότι τα συμβούλια εργοδοτών και εργαζομένων, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις και οι ενώσεις εργοδοτών μπορούν να συνάψουν συμβάσεις εργασίας που είναι ευνοϊκότερες για τον εργαζόμενο από τους όρους που καθορίζει ο ίδιος ο νόμος. Εκτός από αυτή τη δυνατότητα, η ελευθερία σύναψης συμβάσεων επιτρέπει στον εργοδότη, τις εργοδοτικές ενώσεις και τις συνδικαλιστικές οργανώσεις να διαπραγματεύονται συλλογικά συμβάσεις εργασίας λιγότερο ευνοϊκές από τις προϋποθέσεις που ορίζει ο Εργατικός Νόμος, αλλά μόνο εάν ο εν λόγω Νόμος ή ένας ειδικός Νόμος τους το επιτρέπει ρητά να το πράξουν.

Κάθε εργοδότης που απασχολεί περισσότερους από είκοσι εργαζομένους υποχρεούται να υιοθετεί και να δημοσιεύει Κανόνες Απασχόλησης που ρυθμίζουν τους μισθούς, την οργάνωση της εργασίας και άλλα σημαντικά θέματα για τους εργαζομένους που απασχολούνται από τον εκάστοτε εργοδότη, εάν τα θέματα αυτά δεν ρυθμίζονται με συλλογική σύμβαση.

Η προσωρινή απασχόληση εργαζομένων μέσω Φορέα Προσωρινής Απασχόλησης ρυθμίζεται επίσης από διατάξεις του Εργατικού Νόμου. Ο Οργανισμός Προσωρινής Απασχόλησης, ως εργοδότης, μπορεί να αναθέτει έναν εργαζόμενο σε άλλον εργοδότη για προσωρινή εργασία βάσει σύμβασης εργαζομένου με ανάθεση.

Στην Κροατία υπάρχουν 3 βασικά είδη απασχόλησης:

- Πλήρης απασχόληση, η οποία δεν πρέπει να υπερβαίνει τις σαράντα ώρες την εβδομάδα.
- Μερική απασχόληση, για θέσεις με χρόνο εργασίας μικρότερο από την πλήρη απασχόληση.
- Μερική απασχόληση για ειδικές θέσεις εργασίας, όπου δεν είναι δυνατή η προστασία των εργαζομένων από επιβλαβείς επιδράσεις, ακόμη και κατά την εφαρμογή μέτρων ασφάλειας στην εργασία.

Ο εργαζόμενος μπορεί να εργαστεί περισσότερες από 40 ώρες την εβδομάδα. Ωστόσο, η συνολική διάρκεια εργασίας δεν πρέπει να υπερβαίνει τις πενήντα ώρες την

εβδομάδα. Η υπερωριακή εργασία δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 180 ώρες ετησίως, εκτός εάν υπάρχει συμφωνία με τη μορφή συλλογικής σύμβασης. Σε αυτήν την περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει τις διακόσιες πενήντα ώρες ετησίως. Για τις υπερωρίες ο εργαζόμενος δικαιούται επιπλέον αποδοχές. Επιπρόσθετα, ο Νόμος προβλέπει επιπλέον περίοδο εβδομαδιαίας ανάπαυσης τουλάχιστον είκοσι τεσσάρων ωρών και ετήσια άδεια τουλάχιστον 4 εβδομάδων. Ο Νόμος, επίσης, ορίζει ένα εξαιρετικό δικαίωμα άδειας μετ' αποδοχών με αποζημίωση όταν προκύπτουν σημαντικές προσωπικές ανάγκες, ιδίως σε σχέση με γάμο, γέννηση συζύγου, σοβαρή ασθένεια ή θάνατο στενού μέλους της οικογένειας. Κατόπιν αιτήματος του εργαζομένου, ο εργοδότης μπορεί να χορηγήσει άδεια άνευ αποδοχών, κατά την οποία αναστέλλονται προσωρινά όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από ή σε σχέση με την εργασία.

Από την 1^η Ιανουαρίου 2023 τέθηκε σε ισχύ ο τροποποιημένος Εργατικός Νόμος. Σύμφωνα με τις τροποποιήσεις, το όριο των Συμβάσεων Ορισμένου Χρόνου μειώνεται στα 3 έτη από 5. Επίσης, το ανώτατο όριο της δοκιμαστικής περιόδου είναι 6 μήνες. Επιπλέον, εισάγεται η επιλογή της εργασίας εξ αποστάσεως από τους εργαζόμενους, καθώς και μια μέρα απουσίας ανά έτος για λόγους υγείας ή οικογενειακούς, η οποία προσμετράται ως εργάσιμη. Παλαιότερες διατάξεις του νόμου που όριζαν ότι όταν ένας εργοδότης στέλνει έναν εργαζόμενο του στο εξωτερικό πρέπει να καλύπτει το κόστος μεταγκατάστασης έχουν διαγραφεί.

Από την 1^η Ιουλίου 2023 ψηφίστηκε από το κροατικό Κοινοβούλιο ο τροποποιημένος Νόμος για το Εμπόριο, σύμφωνα με τον οποίο τα καταστήματα θα παραμένουν κλειστά τις Κυριακές, ενώ οι ιδιοκτήτες καταστημάτων θα μπορούν να επιλέξουν 16 Κυριακές το χρόνο κατά τις οποίες τα καταστήματα θα είναι ανοιχτά. Σύμφωνα με τις σχετικές τροπολογίες, οι ώρες εργασίας των καταστημάτων θα καθορίζονται από τον ιδιοκτήτη, με μέγιστο ωράριο εργασίας 90 ωρών, από Δευτέρα έως Σάββατο, με τα καταστήματα να παραμένουν ως επί το πλείστον κλειστά τις Κυριακές και τις αργίες. Την εβδομάδα που η Κυριακή είναι εργάσιμη, προστίθενται άλλες 15 ώρες στην εβδομάδα των 90 ωρών, συνολικά 105 ώρες, τις οποίες ο ιδιοκτήτης του καταστήματος θα μοιράσει από Δευτέρα έως Κυριακή. Ο νόμος προβλέπει εξαιρέσεις από τον γενικό κανόνα για καταστήματα που βρίσκονται εντός ή αποτελούν αναπόσπαστο μέρος σιδηροδρομικών σταθμών και σταθμών λεωφορείων, αεροδρομίων και λιμανιών, νοσοκομείων, ξενοδοχείων κτλ.

Ο ελάχιστος καθαρός μισθός στην Κροατία το 2023 είναι 560 ευρώ. Ένας μισθωτός υποχρεούται να πληρώσει φόρο εισοδήματος, δημοτικό φόρο, ο οποίος υπολογίζεται επί του μισθού και ανάλογα με τον τόπο κατοικίας του, καθώς και εισφορές. Ο εργοδότης υποχρεούται να υπολογίζει, να διατηρεί και να καταβάλλει τις παροχές για λογαριασμό του εργαζομένου.

Το Υπουργείο Εσωτερικών της Κροατίας είναι το αρμόδιο όργανο για την έκδοση αδειών διαμονής και εργασίας, καθώς και πιστοποιητικών εγγραφής εργαζομένων (www.mup.gov.hr). Ο νόμος περί αλλοδαπών (OG 133/20), ο οποίος τέθηκε σε ισχύ την 1^η Ιανουαρίου 2021 ορίζει ότι ένας υπήκοος τρίτης χώρας στη Δημοκρατία της Κροατίας μπορεί

να εργάζεται βάσει της άδειας διαμονής και εργασίας ή πιστοποιητικού εγγραφής εργαζομένου. Ένας υπήκοος τρίτης χώρας μπορεί να εργαστεί στην Κροατία μόνο σε εκείνες τις θέσεις εργασίας, για τις οποίες διαθέτει άδεια διαμονής και εργασίας ή πιστοποιητικό εγγραφής και μόνο για εργοδότη, για τον οποίο του έχει εκδοθεί άδεια διαμονής και εργασίας ή άδεια εγγραφής και με τον οποίο έχει συνάψει σχέση εργασίας.

B.2 Στρατηγική Εισόδου στην Αγορά της Κροατίας

Οι στρατηγικές εισόδου στην αγορά περιγράφονται αναλυτικά κατωτέρω:

B.2.1 Συνεργασία με Αντιπροσώπους/διανομείς

Η κατά καιρούς συνεργασία ελληνικών εξαγωγικών επιχειρήσεων με εγχώριες εταιρείες που λειτουργούν ως αντιπρόσωποι / διανομείς των πρώτων έχει αποδειχθεί αμοιβαία επωφελής. Επίσης, τα τελευταία τουλάχιστον έτη οι εμπορικές διαφορές που έχουν ανακύψει από τη συνεργασία ελληνικών επιχειρήσεων με κροατικές είναι σχεδόν μηδενικές.

B.2.2 Δημιουργία θυγατρικής/υποκαταστήματος/αντιπροσωπείας/κοινοπραξίας

Ο Νόμος για την ίδρυση εταιρείας στην Κροατία προβλέπει την ίδρυση Γραφείου Αντιπροσώπευσης (Representative Office), το οποίο δεν έχει νομική προσωπικότητα και δύναται να συνάπτει συμφωνίες μόνο στο όνομα της ιδρυτικής εταιρείας. Διατηρεί δικούς του λογαριασμούς στην τράπεζα, ενώ η λειτουργία του περιορίζεται στην έρευνα αγοράς, προετοιμασία σύναψης συμβολαίων και συμφωνιών τεχνικής συνεργασίας και παρόμοιες εργασίες διευκόλυνσης. Ο εξοπλισμός του Γραφείου μπορεί να εισαχθεί αδασολόγητος με προσωρινή τελωνειακή άδεια και με δυνατότητα παρατάσεων. Το ίδιο ισχύει επίσης και για τα οχήματα των αλλοδαπών εργαζομένων, για τους οποίους απαιτούνται άδειες εργασίας και παραμονής, χωρίς όμως να απαιτείται να πληρώνουν φόρους και εισφορές. Για την ίδρυση Γραφείου Αντιπροσώπευσης απαιτείται η εγγραφή στο Μητρώο των Γραφείων Αντιπροσώπευσης Αλλοδαπών (Register of Representative Offices of Foreign Persons in Croatia) στο Υπουργείο Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης (www.mingor.hr).

Μετά την ένταξη της Κροατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οι εταιρείες που εδρεύουν σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ και στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, δεν μπορούν πλέον να ανοίγουν Γραφεία Αντιπροσώπευσης στην Κροατία, αλλά μόνο να εγγράφουν υποκατάστημα ή να ενσωματώνουν τοπική εταιρεία.

B.2.3 Δίκτυα Διανομής

Η ιδιωτικοποίηση των δικτύων διανομής στην Κροατία ήταν επιτυχημένη και έχουν πραγματοποιηθεί σημαντικές επενδύσεις τα τελευταία χρόνια, με αποτέλεσμα εταιρείες με έδρα την Κροατία να αναπτύσσουν δραστηριότητα και στις γειτονικές βαλκανικές χώρες. Περίπου το ήμισυ των εμπορευμάτων που μεταφέρονται στην Κροατία μεταφέρονται οδικώς. Δεδομένης της γεωγραφικής θέσης της Κροατίας, οι θαλάσσιες μεταφορές αποτελούν το

δεύτερο συνηθέστερο μέσο μεταφοράς εμπορευμάτων (σχεδόν το 30% των μεταφερόμενων εμπορευμάτων). Το υπόλοιπο περίπου 20% των μεταφερόμενων εμπορευμάτων χωρίζεται σχεδόν ισομερώς μεταξύ σιδηροδρόμου και αγωγών.

Ήδη, από τα τέλη της δεκαετίας του 1990, οι μεγάλες υπεραγορές έχουν κερδίσει το μεγαλύτερο μερίδιο της λιανικής αγοράς, ακολουθούμενες από τις απλές υπεραγορές και τα παντοπωλεία. Τα εκπτώτικα καταστήματα αποτελούν πιο πρόσφατο φαινόμενο. Ύστερα από την ένταξη της χώρας στην ΕΕ, παρατηρείται άνοδος του σύγχρονου λιανικού εμπορίου. Μερικοί από τους παράγοντες που οδήγησαν στην εν λόγω άνοδο είναι η απελευθέρωση της βιομηχανίας των τροφίμων, καθώς και οι ιδιωτικοποιήσεις του αγροτικού τομέα.

Οι πωλήσεις των μεγάλων λιανοπωλητών (Mass Grocery Retail-MGR) αυξάνονται σταθερά τα τελευταία χρόνια. Τα καταστήματα MGR αντιπροσωπεύουν περίπου το 10% των συνολικών καταστημάτων στη χώρα και ο συνδυασμένος κύκλος εργασιών τους αντιστοιχεί σε περισσότερο από το ήμισυ των συνολικών ετήσιων λιανικών πωλήσεων τροφίμων.

B.2.4 Προώθηση – Διαφήμιση

Συνιστάται στις ενδιαφερόμενες για εξαγωγές εταιρείες, αφού καταλήξουν σε συμφωνία με εγχώριο εισαγωγέα/χονδρέμπορο, να χρηματοδοτούν προγράμματα προώθησης των προϊόντων τους. Αναλόγως του προϊόντος, η πραγματοποίηση διαφημιστικής καμπάνιας μπορεί να λάβει διάφορες μορφές όπως σποτ στην τηλεόραση, καταχωρήσεις σε κλαδικά περιοδικά, προώθηση μέσω μέσων κοινωνικής δικτύωσης κλπ. Στην ιστοσελίδα www.agora.mfa.gr μπορείτε να βρείτε πληροφορίες σχετικά με τις σημαντικότερες εκθέσεις που διοργανώνονται στην Κροατία.

B.2.5 Πρακτικές οδηγίες

Στην Κροατία εξακολουθούν να υφίστανται ορισμένες εγγενείς δυσκολίες στην έγκαιρη και απρόσκοπτη απονομή δικαιοσύνης, όσον αφορά σε διαφορές όπου εμπλέκονται αλλοδαπές εταιρείες. Σύμφωνα με την εμπειρία ξένων εταιρειών, που έχουν εκκινήσει διαδικασία δικαστικής επίλυσης διαφορών, σημειώνονται καθυστερήσεις, καθώς η τελεσιδικία των δικαστικών αποφάσεων απαιτεί πολύ χρόνο. Η Διαιτησία είναι εφικτή. Στο Κροατικό Οικονομικό Επιμελητήριο (HGK) υπάρχει μόνιμο διαιτητικό δικαστήριο από το 1965. Ακολουθεί τις διαδικασίες του προτύπου της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο.

Παροχή πληροφοριών (ισολογισμούς και καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσεως των τελευταίων τριών ετών, γενικά στοιχεία απασχολούμενων, ίδρυσης κ.λ.π., καθώς και αξιολόγηση επιχειρηματικών κινδύνων) για την φερεγγυότητα κροατικών εταιρειών είναι δυνατή μέσω των κάτωθι εταιρειών:

Prima Bon d.o.o.
Gradiscanska 32
10000 Zagreb
Tel : +385 15 556 372
email : info@bon.hr

Bisnode d.o.o.
(αντιπρόσωπος της αμερικανικής
Dun & Bradstreet)
Fallerovo setaliste 22
10000 Zagreb
Tel: +385 13 030 500
email: info.hr@bisnode.hr

Coface Adriatic d.o.o.
Avenija Dubrovnik 46,
10000 Zagreb
Tel: +385 14 697 500
email: office-adriatic@coface.com

B.3 Καταναλωτικά Πρότυπα

Με πληθυσμό μόλις 3,9 εκατ. κατοίκων, η αγορά της Κροατίας είναι, εκ πρώτης όψεως, μια από τις μικρότερες στην ΕΕ. Ωστόσο, το μέγεθος της αγοράς αυξάνεται δραστικά κατά την διάρκεια της θερινής περιόδου, λόγω τουριστικών ροών που αγγίζουν τα 15 εκ. αφίξεις. Όσον αφορά στην αγοραστική δύναμη των πολιτών, οι Κροάτες διαθέτουν υψηλότερο εισόδημα από γειτονικά βαλκανικά κράτη. Η εισοδηματική ανισότητα μεταξύ περιοχών και κοινωνικών ομάδων είναι κάπως μεγαλύτερη από τον μέσο όρο της ΕΕ, με τη χώρα να έχει δείκτη Gini 28,3 μονάδων σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Παγκόσμιας Τράπεζας.

Όσον αφορά στην καταναλωτική συμπεριφορά, οι Κροάτες καταναλωτές παραμένουν ευαίσθητοι στις τιμές και είναι αρχικά επιφυλακτικοί σε νέες μάρκες που εισέρχονται στην αγορά. Προσανατολίζονται, ωστόσο, ολοένα και περισσότερο στο διεθνές διαδικτυακό λιανεμπόριο. Το ηλεκτρονικό εμπόριο στην Κροατία αναπτύσσεται σταθερά τα τελευταία χρόνια, ειδικά από τότε που η χώρα εντάχθηκε στην ΕΕ το 2013. Το μεγαλύτερο τμήμα του ηλεκτρονικού εμπορίου αφορά σε είδη μόδας που αντιπροσωπεύουν το 42% του συνόλου, ενώ ακολουθούν τα ηλεκτρονικά είδη με 23% και τα τρόφιμα και είδη περιποίησης με 13%.

Οι Κροάτες δαπανούν κατά μέσον όρο 21% του οικογενειακού προϋπολογισμού τους για τρόφιμα, ποσοστό αρκετά υψηλότερο από τον μέσον όρο της ΕΕ (15%). Επιπλέον, οι δαπάνες για τρόφιμα ανέρχονται στο 15% του κροατικού ΑΕΠ, κατατάσσοντας τη χώρα στη δεύτερη θέση στη σχετική κατάταξη κ-μ ΕΕ (στοιχεία Eurostat). Αναλύοντας τη μέση δαπάνη του κροατικού νοικοκυριού σε τρόφιμα παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο μέρος της προορίζεται για τις ακόλουθες κατηγορίες: κρέας και πουλερικά, φρούτα, γαλακτοκομικά και ψωμί, ρύζι και δημητριακά. Σύμφωνα με έρευνα του οίκου Fitch, οι 4 αυτές κατηγορίες αναμένεται να αντιπροσωπεύουν το 77% των συνολικών δαπανών για τρόφιμα έως το 2025.

Την τελευταία 20ετία, παρατηρείται αλλαγή στις διατροφικές συνήθειες των Κροατών, η οποία οφείλεται στην εξάπλωση των υπεραγορών στη χώρα, καθώς και στις επιρροές που δέχονται από την άφιξη τουριστών. Με την εξάπλωση των υπεραγορών και την ελεύθερη κυκλοφορία των αγαθών, ύστερα από την είσοδο της Κροατίας στην ΕΕ, τα κροατικά νοικοκυριά έχουν πρόσβαση σήμερα σε μεγάλη ποικιλία ειδών διατροφής. Αυτή η τάση είναι πιο εμφανής στη σημαντική αύξηση των δαπανών για φρούτα, καθώς ιστορικά οι καταναλωτές είχαν μόνο εποχική πρόσβαση σε φρούτα και περιορισμένη σε αυτά που καλλιεργούνται στη χώρα.

B.4 Βιομηχανική Ιδιοκτησία

Η Κροατία είναι πλήρες μέλος του Π.Ο.Ε. και οφείλει συνεπώς να εφαρμόζει την συμφωνία προστασίας δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας (TRIPS). Διαθέτει ήδη νομοθεσία, η οποία έχει γίνει αποδεκτή στον Π.Ο.Ε., σχετικά με δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, εμπορικά σήματα, βιομηχανικά σχέδια, γεωγραφικές ενδείξεις προϊόντων και υπηρεσιών, προστασία σχεδίων και ολοκληρωμένων κυκλωμάτων, δικαιώματα αναπαραγωγής και σχετικά δικαιώματα. Είναι μέλος του W.I.P.O. (World Intellectual Property Organization) και καταβάλλει προσπάθειες περαιτέρω εκσυγχρονισμού της σχετικής εσωτερικής νομοθεσίας. Η επίσημη Αρχή για την καταχώρηση και κατοχύρωση δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας είναι το STATE INTELLECTUAL PROPERTY OFFICE (www.dziv.hr).

Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ - ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΣΗ

Γ.1 Συμφωνίες αποφυγής διπλής φορολογίας

Μεταξύ Κροατίας και Ελλάδας έχει υπογραφεί και τεθεί σε ισχύ «Συμφωνία Αποφυγής Διπλής Φορολογίας» (Νόμος 2653, ΦΕΚ 250/3.11.1998/Α).

Γ.2 Φορολογία Φυσικών προσώπων

Σύμφωνα με το Νόμο περί Φόρου Εισοδήματος (ΟΓ 115/16, 101/17, 114/22) και το Νόμο για τους Τοπικούς Φόρους (ΟΓ 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20, 151/22) ο συντελεστής φόρου εισοδήματος είναι 20% για εισόδημα έως 47.780,28 ευρώ ετησίως (έως 3.981,69 ευρώ το μήνα) και 30% για εισόδημα άνω των 47.780,28 ευρώ ετησίως (πάνω από 3.981,69 ευρώ το μήνα). Σύμφωνα με την νέα φορολογική μεταρρύθμιση, από την 1^η Ιανουαρίου 2024 ο υψηλός συντελεστής φόρου εισοδήματος εφαρμόζεται για εισοδήματα άνω των 50.400 ευρώ ετησίως (4.200 ευρώ το μήνα) και η βάση για το αφορολόγητο αυξάνεται από τα 530 ευρώ στα 560 ευρώ.

Επιπλέον, εκτός από τον φόρο εισοδήματος, ο φορολογούμενος πληρώνει και δημοτικό φόρο, η βάση για τον υπολογισμό του οποίου είναι το ποσό του φόρου εισοδήματος. Οι συντελεστές των δημοτικών φόρων κυμαίνονται από 0% έως 18%, με το υψηλότερο ποσοστό να εφαρμόζεται μόνο στο Ζάγκρεμπ (18%). Σύμφωνα με την νέα φορολογική μεταρρύθμιση, οι δημοτικοί φόροι θα καταργηθούν από την 1^η Ιανουαρίου 2024.

Επιπρόσθετα, συμπληρωματικά ιατρικά ασφάλιστρα που πληρώνονται από εργοδότες σε εργαζόμενους έως συγκεκριμένο ποσό δεν θεωρούνται φορολογήσιμα εισοδήματα. Δωρεές σε άτομα, αποκτηθείσες από ανθρωπιστικές και δημοσίως γνωστές δραστηριότητες, δεν εμπίπτουν στα φορολογήσιμα εισοδήματα.

Προκειμένου να αποφευχθεί η φοροδιαφυγή, συγκεκριμένες συμφωνίες φορολογούνται ως επαγγελματικές. Λεπτομερής προσδιορισμός τέτοιων συμφωνιών και συνθηκών προβλέπεται από τις σχετικές ρυθμίσεις. Επιπλέον, προς ορθότερη εκτίμηση των φόρων και εισφορών, ο εκάστοτε εργοδότης οφείλει να έχει εικόνα των αφορολόγητων αποδοχών του εργαζομένου κατά την τρέχουσα φορολογική περίοδο. Η φορολογική μεταχείριση διαγραφόμενων επισφαλών χρεών από αυτοαπασχολούμενους φορολογούμενους (όπως τεχνίτες, μάστορες κλπ), υπόλογους σε προσωπικό φόρο εισοδήματος, εξισώνεται με την φορολογική μεταχείριση διαγραφόμενων επισφαλών χρεών που έχουν προβλεφθεί για φορολογούμενους εταιρικού κέρδους.

Η φορολογική υποχρέωση για αυτοαπασχολούμενους φορολογούμενους (όπως τεχνίτες, μάστορες κλπ) και υπόλογους σε προσωπικό φόρο εισοδήματος βάσει κατ' αποκοπή ποσών υπολογίζεται βάσει του εντύπου 'PO-SD' που υποβάλλεται από τους φορολογούμενους στις φορολογικές Αρχές.

Οι φόροι εισοδήματος από ενοικίαση ιδιοκτησίας υπολογίζονται με βάση την τοποθεσία της ιδιοκτησίας.

Γ.3 Φορολόγηση Επιχειρήσεων

Σύμφωνα με το Νόμο περί Φόρου Κερδών (ΟΦ 177/04, 90/05, 57/06/, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 10/18, 121/19, 32/20, 138/20, 114/22) ο φόρος για τις επιχειρήσεις με ετήσια έσοδα έως 995.421,06 ευρώ ανέρχεται σε 10%, ενώ για ετήσια έσοδα άνω των 995.421,06 ανέρχεται σε 18%.

Συντελεστής φόρου εισοδήματος στην παρακράτηση φόρου:

-15% γενικά

-10% για μερίδια κερδών και για παραστάσεις ξένων καλλιτεχνών

-20% σε όλες τις υπηρεσίες και όλους τους τύπους τελών που φορολογούνται όταν καταβάλλονται σε πρόσωπα που έχουν την έδρα τους ή την αντιπροσωπεία τους στις χώρες που περιλαμβάνονται στον κατάλογο της ΕΕ για τις μη συνεργάσιμες δικαιοδοσίες για φορολογικούς σκοπούς και στις οποίες δεν εφαρμόζεται η σύμβαση αποφυγής διπλής φορολογίας με την Κροατία.

Ο φόρος εισοδήματος κεφαλαίου με βάση τους τόκους, καθώς και ο φόρος εισοδήματος κεφαλαίου βάσει υπεραξίας έχουν συντελεστή 10% (Νόμος περί Φορολογίας Εισοδήματος - ΟΓ 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 138/20, 151/22).

Γ.4 Ειδικότεροι φόροι

Σύμφωνα με τον Νόμο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΕΚ 73/13, 148/13, 143/14, 115/16, 106/18, 121/19, 138/20, 39/22, 113/22, 33/23) ο **ΦΠΑ** στην Κροατία έχει τέσσερις συντελεστές:

1) Γενικός συντελεστής 25%

2) Μειωμένος συντελεστής 5% για τα κάτωθι αγαθά και υπηρεσίες:

- όλα τα είδη άρτου,
- όλα τα είδη γάλακτος (αγελαδινό, πρόβειο, κατσικίσιο) που διατίθενται στην αγορά με την ίδια ονομασία σε υγρή μορφή, νωπό, παστεριωμένο, ομογενοποιημένο, συμπυκνωμένο (εκτός από ξινόγαλα, γιαούρτι, κεφίρ, σοκολατούχο γάλα και άλλα γαλακτοκομικά προϊόντα), υποκατάστατα για το μητρικό γάλα,
- βιβλία επαγγελματικού, επιστημονικού, καλλιτεχνικού, πολιτιστικού και εκπαιδευτικού περιεχομένου, εγχειρίδια παιδαγωγικής εκπαίδευσης, πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, εκτός από εκείνα που περιέχουν ή εξυπηρετούν διαφημίσεις εν όλω ή εν μέρει και άλλα από εκείνα που είναι εξ ολοκλήρου ή αποτελούνται κυρίως από βίντεο ή μουσικό περιεχόμενο,
- φάρμακα εγκεκριμένα από την αρμόδια αρχή για φάρμακα και ιατροτεχνολογικά προϊόντα,
- ιατρικός εξοπλισμός, βοηθήματα και άλλες συσκευές που χρησιμοποιούνται για την ανακούφιση της αναπηρίας αποκλειστικά για προσωπική χρήση των ατόμων με αναπηρία που προβλέπεται από τον γενικό νόμο περί ορθοπεδικών και άλλων βοηθημάτων του Κροατικού Ινστιτούτου Ασφάλισης Υγείας,
- εισιτήρια κινηματογράφου, εισιτήρια συναυλιών, αθλητικών εκδηλώσεων και πολιτιστικών εκδηλώσεων, εκτός από πολιτιστικές υπηρεσίες και στενά συναφείς προμήθειες αγαθών, που εκτελούνται από πολιτιστικά ιδρύματα, δημόσιες αρχές ή άλλα νομικά πρόσωπα του πολιτισμού που απαλλάσσονται από ΦΠΑ,
- εφημερίδες οι οποίες δημοσιεύονται καθημερινά, εκτός εκείνων που περιέχουν ή εξυπηρετούν διαφημίσεις
- επιστημονικά περιοδικά,
- παιδικές τροφές και επεξεργασμένες τροφές με βάση τα δημητριακά για βρέφη και μικρά παιδιά,
- βρώσιμα έλαια και λίπη φυτικής και ζωικής προέλευσης, βούτυρο και μαργαρίνη,
- προμήθεια ζώντων ζώων: βοοειδή, χοίροι, πρόβατα, κασίκες, άλογα, γαϊδούρια, κατοικίδια πουλερικά, λαγοί και κουνέλια
- προμήθεια νωπού ή διατηρημένου με απλή ψύξη κρέατος και βρώσιμων προϊόντων σφαγής από: βοοειδή, χοίρους, πρόβατα, κασίκες, άλογα, γαϊδούρια, οικόσιτα πουλερικά, λαγούς και κουνέλια,
- προμήθεια νωπών ή διατηρημένων με απλή ψύξη αλλαντικών και παρόμοιων προϊόντων κρέατος, προϊόντων σφαγής κρέατος ή αίματος,
- προμήθεια ζωντανών ψαριών,
- παράδοση νωπών ή διατηρημένων ψαριών, μαλακίων και άλλων υδρόβιων ασπόνδυλων,
- προμήθεια νωπών ή διατηρημένων καβουριών με απλή ψύξη: αστακός, ευρωπαϊκός αστακός, γαρίδες,
- προμήθεια νωπών ή διατηρημένων με απλή ψύξη λαχανικών, ριζών και κονδύλων, συμπεριλαμβανομένων των οσπρίων αποξηραμένων λαχανικών,
- προμήθεια νωπών και αποξηραμένων φρούτων και ξηρών καρπών,
- προμήθεια νωπών αυγών πουλερικών, με κέλυφος,

- σπορόφυτα και σπόροι,
- λιπάσματα και φυτοφάρμακα και άλλα αγροχημικά προϊόντα,
- προϊόντα που χρησιμοποιούνται κυρίως ως ζωοτροφές, εκτός από τις τροφές για ζώα συντροφιάς,
- προμήθεια φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένων των χρεώσεων που σχετίζονται με την προμήθεια αυτή (κατ' εξαίρεση, κατά την περίοδο από 1 Απριλίου 2022 έως 31 Μαρτίου 2024)

3) Μειωμένος συντελεστής 13% για τα ακόλουθα αγαθά και υπηρεσίες:

- Υπηρεσίες διαμονής και διαμονής με πρωινό, υπηρεσίες ημιδιατροφής ή πλήρους διατροφής σε ξενοδοχεία ή εγκαταστάσεις παρόμοιου σκοπού, συμπεριλαμβανομένης της διαμονής διακοπών, ενοικίασης καταλυμάτων σε κατασκηνώσεις διακοπών ή θέσεων που προορίζονται για κατασκήνωση και διαμονή σε σκάφη ναυτικού τουρισμού,
- εφημερίδες και περιοδικά εκδότη εφημερίδων με καταστατικό μέσων ενημέρωσης και εφημερίδες και περιοδικά εκδότη χωρίς υποχρέωση υιοθέτησης καταστατικού για τα μέσα ενημέρωσης σύμφωνα με ειδικό κανονισμό
- παιδικά καθίσματα αυτοκινήτου και βρεφικές πάνες,
- προϊόντα γυναικείας υγιεινής
- παροχή νερού, εκτός από το νερό που διατίθεται στην αγορά σε φιάλες ή άλλες συσκευασίες,
- παροχή ηλεκτρικής ενέργειας σε άλλο προμηθευτή ή τελικό χρήστη, συμπεριλαμβανομένων των τελών που σχετίζονται με την εν λόγω παροχή,
- προμήθεια φυσικού αερίου και θέρμανσης από σταθμούς θέρμανσης, συμπεριλαμβανομένων των χρεώσεων που σχετίζονται με αυτές τις προμήθειες,
- καυσόξυλα, πέλλετ, μπρικότες και ροκανίδια,
- δημόσια υπηρεσία συλλογής μεικτών αστικών απορριμμάτων, βιοδιασπώμενων αστικών απορριμμάτων και χωριστής συλλογής απορριμμάτων σύμφωνα με ειδικό κανονισμό,
- τεφροδόχοι και φέρετρα,
- υπηρεσίες και συναφή πνευματικά δικαιώματα συγγραφέων, συνθετών και ερμηνευτών και κατόχων δικαιωμάτων φωνογραφήματων που είναι μέλη κατάλληλων οργανισμών συλλογικής διαχείρισης που ασκούν αυτή τη δραστηριότητα σύμφωνα με ειδικούς κανονισμούς στον τομέα των πνευματικών δικαιωμάτων και των συγγενικών δικαιωμάτων και με προηγούμενη έγκριση του αρμόδιου φορέα της κρατικής διοίκησης για πνευματική ιδιοκτησία,
- προετοιμασία και σερβίρισμα εδεσμάτων και γλυκών στο χώρο της εστίασης και εκτός του χώρου εστίασης σύμφωνα με ειδικό κανονισμό.

4) Μειωμένος συντελεστής 0% εφαρμόζεται για παράδοση και εγκατάσταση:

- ηλιακών πάνελ σε ιδιωτικά κτίρια κατοικιών, χώρους διαβίωσης, δημόσια και άλλα κτίρια που χρησιμοποιούνται για δραστηριότητες δημοσίου συμφέροντος και την παράδοση και εγκατάσταση ηλιακών πάνελ κοντά σε τέτοια κτίρια και χώρους.

Ισχύουν επίσης φόροι για μεταβιβάσεις ακινήτων, κληρονομιά και δωρεές, καθώς και εισφορές για δάση, διαμονή τουριστών και τα πολιτιστικά μνημεία. Για όσα συμβόλαια

συνήφθησαν από 1/1/2019 ισχύει φόρος 3% της αγοραίας αξίας της ιδιοκτησίας τη στιγμή της κατάρτισης του συμβολαίου που πληρώνεται από τον αγοραστή.

Γ.5. Δασμοί - Δασμολόγιο

Με την πλήρη ένταξη της Κροατίας στην ΕΕ, η χώρα κατέστη μέρος του ενιαίου τελωνειακού χώρου της Ένωσης, οπότε από την 1^η/7/2013 καταργήθηκε κάθε τελωνειακός έλεγχος για την είσοδο ή το εμπόριο αγαθών μεταξύ της Κροατίας και άλλων κρατών μελών.

Αντικείμενο τελωνειακού ελέγχου είναι τα εμπορεύματα που εισάγονται από χώρες που δεν είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Την 1η Μαΐου 2016 άρχισε η εφαρμογή του νέου τελωνειακού κώδικα σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 952/2013.

Γ.6 Ειδικές Οικονομικές ζώνες (FTZ)

Στην Κροατία λειτουργούν 6 ελεύθερες ζώνες (E.Z.) εμπορίου: οι 4 από αυτές βρίσκονται στους λιμένες της Pula, της Rijeka, του Split και του Ploče κι οι υπόλοιπες 2 στο εσωτερικό της χώρας. Οι ελεύθερες ζώνες δημιουργούνται με βάση τις αποφάσεις της κυβέρνησης της Κροατίας σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου για τις Ελεύθερες Ζώνες (ΦΕΚ 44/96, 92/ 05, 85/08, 148/13 και 58/20) που ρυθμίζει τη δημιουργία, διαχείριση και λειτουργία ελεύθερων ζωνών στη Δημοκρατία της Κροατίας. Μετέχουν δε στην Ένωση E.Z. Κροατίας (www.croatianfreezones.org), στην οποία έχουν δυνατότητα να μετέχουν ως μέλη και οι χρήστες αυτών.

Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες στην ελεύθερη ζώνη μπορεί να περιλαμβάνουν: την παραγωγή, τη βελτίωση και την αποθήκευση αγαθών, τη χονδρική πώληση, τις στρατηγικές δραστηριότητες υποστήριξης επιχειρήσεων, τις δραστηριότητες δημιουργίας τεχνολογικών αναπτυξιακών κέντρων καινοτομίας, την παροχή υπηρεσιών (εκτός από τραπεζικές και άλλες χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, ασφάλιση προσωπικών και περιουσιακών στοιχείων και αντασφάλιση). Δεν επιτρέπεται το λιανεμπόριο εντός των E.Z..

Τα εμπορεύματα που εισάγονται σε ελεύθερη ζώνη πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις που ισχύουν στην Κροατία όσον αφορά θέματα υγειονομικού, κτηνιατρικού και φυτοϋγειονομικού χαρακτήρα.

Δ. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Δ.1 Αναπτυξιακός Νόμος - Κίνητρα Επενδύσεων

Ο ισχύων επενδυτικός νόμος στην Κροατία (ΦΕΚ 63/22) προβλέπει σειρά κινήτρων και φοροαπαλλαγών. Οι τομείς τους οποίους επιδιώκει να προωθήσει η κροατική κυβέρνηση είναι κατά κύριο λόγο παραγωγικές και μεταποιητικές δραστηριότητες, δραστηριότητες ανάπτυξης και καινοτομίας, υποστήριξης επιχειρήσεων και παροχής υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας.

Οι τομείς, στους οποίους δεν προβλέπεται χορήγηση επενδυτικών κινήτρων, είναι μεταξύ άλλων αυτοί της αλιείας, της υδατοκαλλιέργειας και της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής, του χάλυβα, του άνθρακα, των συνθετικών ινών και των μεταφορών, καθώς και των σχετικών υποδομών, της παραγωγής, διανομής και υποδομών ενέργειας, της ευρυζωνικής υποδομής, ο ναυπηγικός, ο χρηματοοικονομικός και ο ασφαλιστικός τομέας.

Τα κίνητρα που δίνονται στους επενδυτές είναι τα εξής:

- Φορολογικά κίνητρα για μικροεπιχειρηματίες
- Φορολογικά κίνητρα για μικρές, μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις
- Επιχορηγήσεις για επιλέξιμες δαπάνες που προκύπτουν από νέες θέσεις εργασίας που σχετίζονται με επενδυτικά σχέδια
- Επιχορηγήσεις για επιλέξιμες δαπάνες κατάρτισης που σχετίζονται με επενδυτικά σχέδια
- Επιχορηγήσεις για: δραστηριότητες ανάπτυξης και καινοτομίας, δραστηριότητες υποστήριξης επιχειρήσεων και δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας
- Επιχορηγήσεις για κεφαλαιουχικές δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου
- Επιχορηγήσεις για επενδυτικά έργα υψηλής εντάσεως εργασίας (*labour intensive*)
- Κίνητρα για επενδυτικά σχέδια που προκύπτουν από την οικονομική ενεργοποίηση ανενεργών περιουσιακών στοιχείων που ανήκουν στη Δημοκρατία της Κροατίας
- Φορολογικά κίνητρα για τον εκσυγχρονισμό των επιχειρηματικών διαδικασιών – αυτοματοποίηση, ρομποτική και ψηφιοποίηση των διαδικασιών παραγωγής και κατασκευής

Τα εν λόγω κίνητρα μπορούν να χρησιμοποιηθούν από επιχειρηματίες που είναι εγγεγραμμένοι στην Κροατία ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης και της επένδυσής τους. Η ταξινόμηση επιχειρήσεων πραγματοποιείται σύμφωνα με το παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της 17ης Ιουνίου 2014. Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τις επιχορηγήσεις είναι διαθέσιμος ο υπολογιστής επιχορηγήσεων στον παρακάτω ηλεκτρονικό σύνδεσμο: <https://investcroatia.gov.hr/en/incentives-calculator/>.

Στους επενδυτές προσφέρονται επίσης επιδοτήσεις για δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, καθώς και για την έρευνα και ανάπτυξη. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα κίνητρα των ξένων επενδυτών στην Κροατία παρέχονται στον παρακάτω σύνδεσμο: <https://investcroatia.gov.hr/en/incentive-measures-for-investment-projects/>.

Η Κροατία δεν έχει ακόμα ενεργοποιήσει εθνικό μηχανισμό ελέγχου ΑΞΕ για λόγους ασφάλειας ή δημόσιας τάξης, αλλά συμμετέχει στον μηχανισμό συνεργασίας για τον έλεγχο ΑΞΕ στην ΕΕ, σύμφωνα με τον Κανονισμό ΕΕ 2019/452 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19^{ης} Μαρτίου 2019.

Δ.2 Καθεστώς Ιδιωτικοποιήσεων

Με περίπου 260 δημόσιες επιχειρήσεις ανά 1 εκατομμύριο κατοίκους, ο τομέας των κρατικών επιχειρήσεων της Κροατίας είναι, αναλογικά, ένας από τους μεγαλύτερους στην ΕΕ, καθώς και μεταξύ των χωρών της Κεντρικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Παρά το σχέδιο της κυβέρνησης να περιορίσει τον αριθμό τους, μέσω ιδιωτικοποιήσεων και αναδιάρθρωσης, οι κρατικές επιχειρήσεις εξακολουθούν να κατέχουν σημαντικό μερίδιο της οικονομίας παρόλο που οι επιδόσεις τους είναι σχετικά χαμηλές.

Σύμφωνα με έκθεση του ΟΟΣΑ για την Κροατία το 2021, η κυβέρνηση της Κροατίας κατέχει πλήρη ή πλειοψηφική ιδιοκτησία σε 59 κρατικές επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένων 6 εισηγμένων εταιρειών) και μειοψηφικά μερίδια (από 10-49%) σε 10 εισηγμένες εταιρείες. Επιπλέον, 938 επιχειρήσεις ανήκουν πλήρως ή πλειοψηφικά σε μονάδες τοπικής αυτοδιοίκησης.

Επιπλέον, από το 2018, το χαρτοφυλάκιο κρατικών επιχειρήσεων περιλαμβάνει κατάλογο επιχειρήσεων που παρουσιάζουν «ειδικό ενδιαφέρον στη Δημοκρατία της Κροατίας», τα δικαιώματα ιδιοκτησίας των οποίων ασκούνται επί του παρόντος από κοινού από τα αρμόδια Υπουργεία και το Υπουργείο Χωροταξίας, Κατασκευών και Κρατικής Περιουσίας. Ο κατάλογος των επιχειρήσεων ειδικού ενδιαφέροντος είναι ιδιαίτερα ετερογενής αλλά περιλαμβάνει κατά κανόνα επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε τομείς που θεωρούνται «στρατηγικοί» ή σε τομείς όπου η κυβέρνηση εκτελεί μια λειτουργία καθορισμού τιμών (π.χ. ενέργεια, μεταφορές και υπηρεσίες κοινής ωφέλειας). Ο εν λόγω κατάλογος περιλαμβάνει επιχειρήσεις όπως η Κροατική Επιχείρηση Ηλεκτρισμού (HEP), η Κροατική Εταιρεία Δασών (Hrvatske Šume) και οι Κροατικοί Σιδηρόδρομοι (Hrvatske Željeznice).

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα έχουν επανειλημμένα προτρέψει την Κροατία να επιταχύνει τον ρυθμό των μεταρρυθμίσεων. Η κροατική κυβέρνηση έχει αναγνωρίσει τη σημασία της μείωσης της κρατικής ιδιοκτησίας και έχει δεσμευτεί να «εκποιήσει ορισμένες από τις μειοψηφικές της μετοχές χωρίς στρατηγική αξία για το κράτος και χωρίς οικονομική λογική για την ιδιοκτησία της κυβέρνησης» ως μέρος των υποχρεώσεων της στο πλαίσιο του ERM-II (European Exchange Rate Mechanism II). Εξέδωσε δε την Στρατηγική Διαχείρισης Κρατικής Περιουσίας 2019-2025, η οποία περιλαμβάνει τη μείωση του χαρτοφυλακίου κρατικών ακινήτων, που διαχειρίζονται το Υπουργείο Κρατικών Περιουσιακών Στοιχείων και το Κέντρο Αναδιάρθρωσης και Πωλήσεων (CERP). Η στρατηγική περιλαμβάνει ιδιωτικοποίηση κρατικών εταιρειών και βελτίωση της δομής διαχείρισης σε εταιρείες ειδικού κρατικού ενδιαφέροντος.

Δ.3 Πιστοληπτική ικανότητα χώρας – Κίνδυνοι/ προοπτικές

Σε συνέχεια της ένταξης της Κροατίας στην Ευρωζώνη και στον χώρο Σένγκεν, από την 1^η Ιανουαρίου 2023, οι οίκοι αξιολόγησης αναβάθμισαν τις προοπτικές του αξιόχρεου της κροατικής οικονομίας σε θετικές. Ο οίκος Fitch επιβεβαίωσε την βαθμίδα BBB+, ο οίκος S&P επιβεβαίωσε την βαθμίδα BBB+/A-2 και ο οίκος Moody's κατατάσσει την Κροατία στην βαθμίδα Βaa2.

Οι σχετικές εκθέσεις υπογραμμίζουν την ισχυρή οικονομική ανάκαμψη της χώρας μετά την πανδημία και εκτιμούν ότι η ανάπτυξη της Κροατίας θα είναι ταχύτερη απ' ό,τι στις περισσότερες χώρες της ευρωζώνης, υποστηριζόμενη από έναν δυναμικό τουριστικό τομέα και την εσωτερική κατανάλωση.

Οι πληθωριστικές πιέσεις και η πιθανή επιβράδυνση της εξωτερικής ζήτησης αποτελούν τους σοβαρότερους κινδύνους για τις προοπτικές ανάπτυξης (βλ. επίσης κεφ. Α.3).

E. ΚΛΑΔΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

E.1 Τρόφιμα

Η παρουσία ελληνικών προϊόντων στην κροατική αγορά έχει σημαντικά περιθώρια ενίσχυσης, ιδιαίτερα μετά την ένταξη της Κροατίας σε ευρωζώνη και χώρο Schengen. Ειδικότερα, κατηγορίες τροφίμων που θα είχαν περισσότερες πιθανότητες διείσδυσης είναι οι ακόλουθες: (i) φρούτα και λαχανικά (π.χ. ντομάτα, εσπεριδοειδή, καρπούζι), συμπεριλαμβανομένων συσκευασμένων λαχανικών στον ατμό, (ii) γαλακτοκομικά/ τυροκομικά και ιδιαίτερα γιαούρτι και φέτα, (iii) ξηροί καρποί και ειδικότερα φυστίκι Αιγίνης, (iv) όσπρια, (v) γύρος, (vi) πίτες και (vii) σνακ. Επιπλέον, η ανεπτυγμένη τουριστική βιομηχανία της Κροατίας παρουσιάζει ευκαιρίες για αυξημένη ζήτηση σε *premium* προϊόντα τροφίμων.

Αναλυτικότερα, κατά την περίοδο 2022-2026, προβλέπεται ότι ο μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησης των δαπανών για τρόφιμα θα ανέλθει στο 4%, με τη σχετική δαπάνη να διαμορφώνεται σε 8,1 δισ. ευρώ, το 2026 (μελέτη Fitch). Η κατηγορία των φρούτων αναμένεται να καταγράψει την υψηλότερη αύξηση δαπανών. Συγκεκριμένα, ο μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησης για φρέσκα και κονσερβοποιημένα φρούτα, κατά την περίοδο 2022-2026, διαμορφώνεται στο 9,8%. Ως εκ τούτου, η σχετική δαπάνη θα αυξηθεί από 0,9 δισ ευρώ, το 2022 σε 1,3 δισ ευρώ, το 2026.

Η βελτίωση του καταναλωτικού κλίματος αναμένεται να ευνοήσει περισσότερο τα λιγότερο απαραίτητα τρόφιμα (όπως προϊόντα ζαχαροπλαστικής) έναντι των πιο βασικών (όπως ψωμί και ζυμαρικά). Επιπλέον, μια εμφανής μακροπρόθεσμη τάση του Κροάτη καταναλωτή είναι η αυξανόμενη ζήτηση για ευκολία, γεγονός που θα ενισχύσει τις δαπάνες για τρόφιμα, όπως σνακ και έτοιμα προς κατανάλωση γεύματα. Τα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας και τα προϊόντα τοπικής προέλευσης γνωρίζουν επίσης υψηλή ζήτηση στην κροατική αγορά τροφίμων.

Αναλυτικότερη ενημέρωση για τον κλάδο των τροφίμων στην Κροατία είναι διαθέσιμη σε σχετική έρευνα αγοράς του Γραφείου ΟΕΥ Ζάγκρεμπ που είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα Agora του Υπουργείου Εξωτερικών: <https://agora.mfa.gr/infofiles/ΚΛΑΔΙΚΗ%20ΜΕΛΕΤΗ-ΤΡΟΦΙΜΑ%20hr.pdf>.

Ε.2 Ενεργειακός τομέας

Η ακαθάριστη εγχώρια κατανάλωση ενέργειας της Κροατίας ανήλθε το 2021, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία της Eurostat, σε 8,69 Μτοε, καταγράφοντας άνοδο σε σχέση με το 2020 (8,30 Μτοε). Η ενεργειακή εξάρτηση της χώρας από εισαγωγές κινείται σταθερά πάνω από το 50% και το 2021 διαμορφώθηκε στο 54,7% των ενεργειακών αναγκών της. Ιδιαίτερα υψηλή είναι η εξάρτηση από τις εισαγωγές άνθρακα (100%), πετρελαίου (79%) και φυσικού αερίου (74,5%).

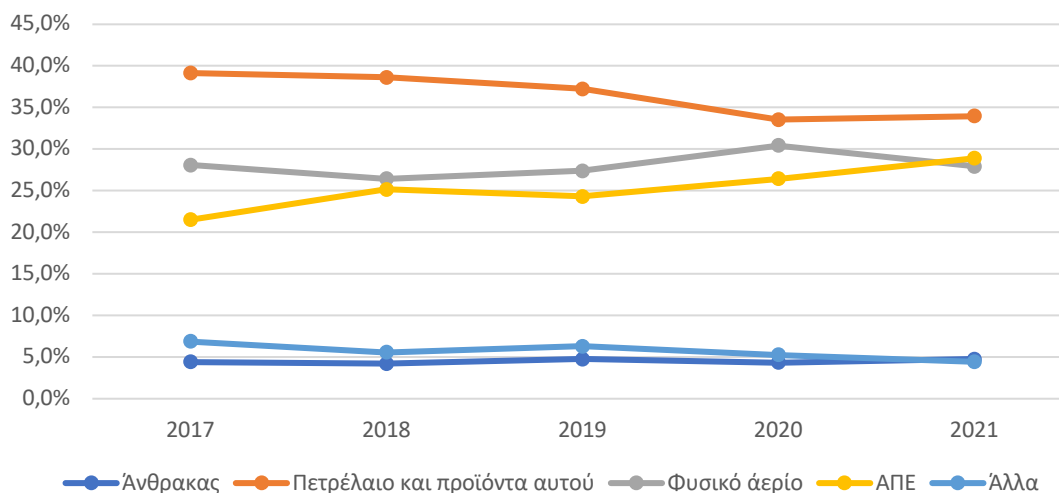

Πηγή: Eurostat

Το μεγαλύτερο μερίδιο στο ενεργειακό μείγμα της Κροατίας καταλαμβάνει το πετρέλαιο (33,9%), ενώ ακολουθούν οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας - ΑΠΕ (28,9%) και το φυσικό αέριο (27,9%). Συγκρατείται ότι το μερίδιο των ΑΠΕ καταγράφει συνεχή ανοδική πορεία, την τελευταία πενταετία, με αποτέλεσμα το 2021 να ξεπεράσει το φυσικό αέριο ως προς τη συμμετοχή του στο ενεργειακό μείγμα της χώρας.

Ενεργειακό μείγμα κροατικής οικονομίας

Πηγή: Eurostat

Το ρυθμιστικό πλαίσιο της κροατικής αγοράς ενέργειας είναι πλήρως εναρμονισμένο με το ενεργειακό κεκτημένο της ΕΕ. Συνολικά, λειτουργούν 15 ενεργοί προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας, αλλά η κρατική Εταιρεία Ηλεκτρισμού, HEP εξακολουθεί να διαδραματίζει κυρίαρχο ρόλο στην αγορά. Ο Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (HOPS) λειτουργεί ως κρατική εταιρεία, ανεξάρτητη από τη HEP.

Στον τομέα του φυσικού αερίου επιδίωξη της κυβέρνησης είναι να καταστήσει τη χώρα περιφερειακό κόμβο. Στο πλαίσιο αυτό, έχει σχεδιαστεί η αναβάθμιση των υφιστάμενων υποδομών φυσικού αερίου (φ/α). Η χωρητικότητα του τερματικού σταθμού Υγροποιημένου Φυσικού Αερίου (ΥΦΑ) στο Krk, ο οποίος ετέθη σε πλήρη εμπορική λειτουργία τον Ιανουάριο του 2021, προγραμματίζεται να αυξηθεί από 2,9 σε 6,1 δισ. κ.μ. έως το 2025. Σημειώνεται ότι η υφιστάμενη χωρητικότητα του τερματικού ΥΦΑ στο Krk έχει δεσμευτεί έως το 2037. Πέραν του προαναφερθέντος έργου επέκτασης χωρητικότητας, η κροατική κυβέρνηση σχεδιάζει, σε συνεργασία με την Αυστρία και την τοπική κυβέρνηση της Βαυαρίας, την κατασκευή νέου τερματικού ΥΦΑ (χερσαίου ή πλωτού) και διασυνδετήριου αγωγού φ/α με τις εν λόγω αγορές.

Ο συνολικός προϋπολογισμός για την υλοποίηση του σχεδιασμού αναβάθμισης των υποδομών φ/α ανέρχεται σε 180 εκ. ευρώ, εκ των οποίων 25 εκ. ευρώ θα διατεθούν για την αύξηση χωρητικότητας στο Krk και 155 εκ. ευρώ για την επέκταση του δικτύου. Μέρος του προϋπολογισμού αναμένεται να καλυφθεί από ενωσιακή χρηματοδότηση.

Η κροατική κυβέρνηση έχει εκφράσει επίσης, στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο, το ιδιαίτερο ενδιαφέρον της για τον αγωγό φ/α Ιονίου – Αδριατικής (IAP), στο πλαίσιο της σταθερής επιδίωξής της για διαφοροποίηση πηγών και οδεύσεων ενεργειακού εφοδιασμού σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

Το 2020, η κυβέρνηση υιοθέτησε το εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα έως το 2030. Το σχέδιο περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα πρωτοβουλιών με στόχο την ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας, την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης, τη μείωση της εξάρτησης από ορυκτά καύσιμα, την αύξηση της εγχώριας παραγωγής και την ενίσχυση της συμμετοχής των ΑΠΕ στο ενεργειακό μείγμα. Ειδικότερα, προβλέπει ότι οι ΑΠΕ ως μερίδιο της εγχώριας κατανάλωσης ενέργειας θα αυξηθούν σε 36,4% το 2030 και 65,6% το 2050. Παράλληλα, προωθείται η γεωθερμία ως πηγή ενέργειας που δύναται να συμβάλει στον στόχο των μηδενικών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

Έντονη κινητικότητα σημειώνεται στην αγορά των ΑΠΕ, όπου έχουν ανακοινωθεί, βρίσκονται σε φάση υλοποίησης ή έχουν ολοκληρωθεί έργα με σημαντική συμβολή στο ενεργειακό μείγμα της χώρας:

Η πλέον αξιοσημείωτη σχεδιαζόμενη επένδυση είναι αυτή του κ/επενδυτικού Ομίλου Energija Naturalis (ENNA), ο οποίος ανακοίνωσε ότι προτίθεται να επενδύσει πλέον του 1 δισ. ευρώ σε έργα ΑΠΕ. Μολονότι δεν έγινε αναφορά σε συγκεκριμένα έργα, έμφαση θα δοθεί, σύμφωνα με τον Όμιλο, στην ηλιακή ενέργεια και τη γεωθερμία. Στον τομέα των ΑΠΕ δραστηριοποιείται και η κ/εταιρεία πετρελαιοειδών INA, η οποία έλαβε άδεια για κατασκευή φωτοβολταϊκού πάρκου στη βιομηχανική περιοχή Žitnjak του Ζάγκρεμπ. Με εγκατεστημένη ισχύ 0,5 MW το πάρκο σχεδιάζεται να καλύπτει τις ανάγκες της θυγατρικής της εταιρείας λιπαντικών και άλλων χημικών προϊόντων INA Mazina. Επιπλέον, η INA σε συνεργασία με τον κ/Όμιλο παραγωγής ηλεκτρολογικών συστημάτων Kopčar κατασκευάζουν δύο φωτοβολταϊκά πάρκα στις περιοχές Sisak και Virje, τα οποία σχεδιάζεται να παράγουν ηλεκτρική ενέργεια της τάξης των 16.000 MWh ετησίως, ποσότητα που αντιστοιχεί στη μέση κατανάλωση 4.800 νοικοκυριών. Τα έργα ξεκίνησαν στις αρχές του 2022 και αναμένεται να ολοκληρωθούν στα τέλη του 2023.

Η ισπανική Acciona Energija αναμένεται να λάβει, σύντομα, άδεια για την κατασκευή μονάδας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκά, εγκατεστημένης ισχύος 150 MW, στην περιοχή του Knin. Η επένδυση, συνολικού ύψους 100 εκ. ευρώ, πρόκειται να ολοκληρωθεί σε διάστημα ενός έτους. Επιπλέον, η Acciona Energija δραστηριοποιείται στην κατασκευή δύο αιολικών πάρκων στις επαρχίες Split και Šibenik, εγκατεστημένης ισχύος 27 MW και 45 MW, αντιστοίχως.

Στην κ/αγορά των ΑΠΕ δραστηριοποιείται και η κινεζική Norinco, η οποία ολοκλήρωσε, στα τέλη του 2021, την κατασκευή αιολικού πάρκου στην επαρχία Lika-Senj, με εγκατεστημένη ισχύ 156 MW και συνολικό ύψος επένδυσης 230 εκ. ευρώ. Πρόκειται για το μεγαλύτερο αιολικό πάρκο στην Κροατία, στην τελετή εγκαινίων του οποίου παρευρέθη ο Κ/ΠΘ, Α. Πλεγκονίτς. Η Norinco φέρεται επίσης να έχει εκδηλώσει ενδιαφέρον για την κατασκευή φωτοβολταϊκού πάρκου στο Zadar.

Τη δραστηριοποίησή της στην αγορά ΑΠΕ της Κροατίας έχει ανακοινώσει και η ελληνικών συμφερόντων EuroEnergy (θυγατρική του Ομίλου Libra), η οποία σχεδιάζει την πραγματοποίηση επένδυσης ύψους 150 εκ. ευρώ για την ανάπτυξη αιολικού πάρκου ισχύος 114 MW στην επαρχία Lika-Senj.

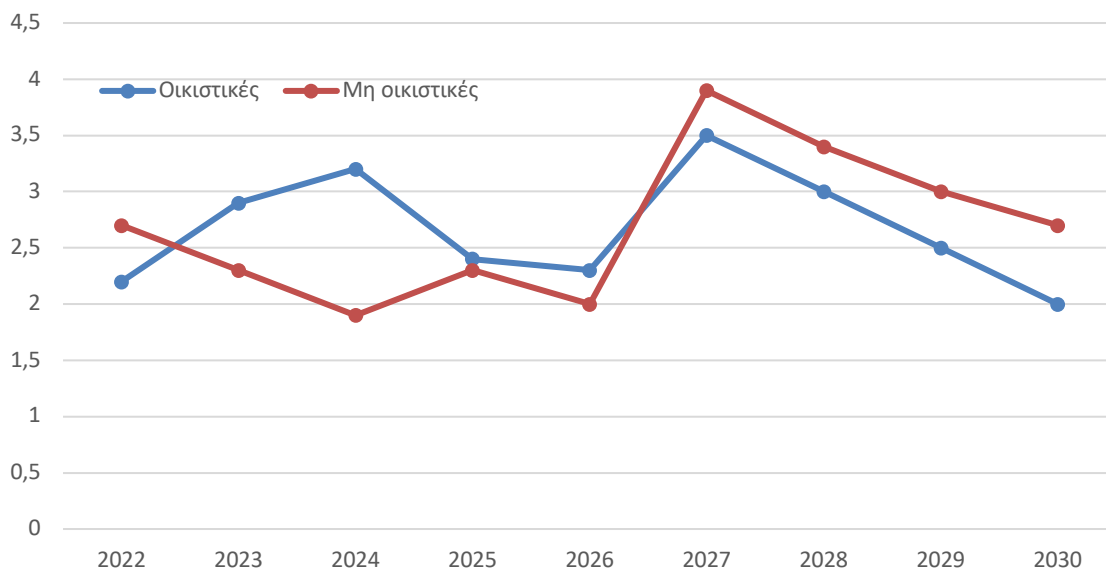

Βάσει εκτιμήσεων οικονομικών αναλυτών, περί τα 200 έργα ΑΠΕ βρίσκονται σήμερα υπό διαπραγματεύση ή σχεδιασμό στην Κροατία. Σύμφωνα δε με δηλώσεις του αρμόδιου για την ενέργεια Κ/Υπουργού Οικονομίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης, η κυβέρνηση σχεδιάζει να έχει 2.500 MW εγκατεστημένη ισχύ από ΑΠΕ έως το 2030.

Ε.3 Κλάδος κατασκευών/δομικών υλικών

Η ανάπτυξη στον τομέα των κατασκευών εξακολουθεί να παρουσιάζει ισχυρή δυναμική στην Κροατία. Μετά τους σεισμούς του 2020, διενεργείται μία σειρά από έργα αποκατάστασης κτηρίων στην πόλη του Ζάγκρεμπ, τα οποία ενισχύουν τη ζήτηση για δομικά υλικά. Επιπλέον, σημειώνεται η αύξηση στις ανακαινίσεις ιδιωτικών κατοικιών, κατά τη διάρκεια της πανδημίας και στις επενδύσεις στην ενεργειακή αποδοτικότητα των κτηρίων, λόγω της αύξηση των τιμών ενέργειας, εξέλιξη η οποία συνεπάγεται και ανάλογη αύξηση της ζήτησης στα συναφή δομικά υλικά. Επιπλέον, η αύξηση στις τουριστικές ροές, μετά την παγκόσμια κρίση στον τουριστικό κλάδο, λόγω της πανδημίας και οι επενδύσεις για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των εφοδιαστικών αλυσίδων αναμένεται ότι θα τονώσουν την μη οικιστική κατασκευαστική δραστηριότητα.

Εξέλιξη οικιστικών και μη οικιστικών κατασκευών 2022-2030 (% αύξησης αξίας)

Πηγή: Fitch

Σύμφωνα με στοιχεία της κ/Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας (DZS), το 2022, εκδόθηκαν συνολικά 11.165 οικοδομικές άδειες, καταγράφοντας αύξηση της τάξης του 5,8% σε σύγκριση με το 2021. Ο προϋπολογισμός των εργασιών για τις οικοδομικές άδειες του 2022 ανήλθε σε περίπου 5,7 δις ευρώ, αυξημένος κατά 35,4% σε σύγκριση με το 2021. Αναλυτικότερα, το 87% των αδειών που εκδόθηκαν το 2022, αφορούσε σε κτήρια και 13% σε μεγάλα έργα κατασκευών, ενώ το 79,9% εξ αυτών ήταν για νέες κατασκευές και το 20,1% για ανακατασκευές.

Σε επίπεδο δημόσιων υποδομών, σημαντικές επενδύσεις αναμένεται να υλοποιηθούν στο σιδηροδρομικό δίκτυο της χώρας. Η HŽ Infrastruktura, φορέας διαχείρισης και εκμετάλλευσης των κ/σιδηροδρόμων, σχεδιάζει επενδύσεις ύψους 6,2 δισ. ευρώ στις σιδηροδρομικές υποδομές της Κροατίας, εντός της επόμενης δεκαετίας. Ο σχετικός σχεδιασμός περιλαμβάνει 27 έργα υποδομής για αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό του σιδηροδρομικού δικτύου, τα οποία αναμένεται να δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις για την παροχή ταχύτερων, ασφαλέστερων και οικονομικά ανταγωνιστικών υπηρεσιών. Στόχος της HŽ Infrastruktura είναι οι σιδηροδρομικές υποδομές της χώρας να επιτρέπουν ταχύτητες έως 160 χλμ./ώρα για επιβατικές αμαξοστοιχίες και έως 120 χλμ./ώρα για εμπορευματικές.

Το μεγαλύτερο μέρος των σχεδιαζόμενων ή εν εξελίξει έργων συγκεντρώνεται σε δύο άξονες:

(α) Από Βορειοδυτικά προς Βορειοανατολικά: Από το λιμάνι της Rijeka, στη Βόρεια Αδριατική, στα σύνορα με Ουγγαρία (Κορβίνικα), μέσω Ζάγκρεμπ.

(β) Από Βορειοδυτικά προς Νοτιοανατολικά: Από τα σύνορα με τη Σλοβενία στα σύνορα με τη Σερβία (Τοβάρνικ).

Η σημαντικότερη σχεδιαζόμενη επένδυση, από πλευράς ύψους προϋπολογισμού και προστιθέμενης αξίας για τις σιδηροδρομικές εμπορευματικές μεταφορές της Κροατίας, αφορά στην αναβάθμιση της σύνδεσης της Rijeka (του μεγαλύτερου λιμανιού της χώρας) με το Ζάγκρεμπ, μέσω Καρλιόνας. Το έργο θα επιτρέψει την αποτελεσματική αξιοποίηση του υπό κατασκευή νέου τερματικού σταθμού εμπορευματοκιβωτίων 'Rijeka Gateway Terminal'.

E.4 Τουρισμός

Μετά την κρίση της πανδημίας, η οποία όπως και στους περισσότερους τουριστικούς προορισμούς, είχε δυσμενέστερες συνέπειες για τις τουριστικές ροές στη χώρα, ο κλάδος του τουρισμού στην Κροατία φαίνεται να ανακάμπτει και να ξεπερνάει φέτος τα επίπεδα του 2019.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με στοιχεία από το κροατικό σύστημα eVisitor, το οκτάμηνο 2023 την Κροατία επισκέφτηκαν 16,2 εκατ. τουρίστες, στους οποίους αντιστοιχούν 88,5 εκατ. διανυκτερεύσεις, καταγράφοντας αύξηση 8% και 2% αντίστοιχα σε σύγκριση με το 2022. Τα προαναφερθέντα στοιχεία για τους πρώτους 8 μήνες του 2023 αντιστοιχούν στις αφίξεις και διανυκτερεύσεις που κατεγράφησαν για ολόκληρο το 2019, χρονιά ρεκόρ για τον κροατικό τουρισμό.

Λαμβάνοντας υπ' όψιν την ανάκαμψη του τουρισμού σε Ελλάδα και Κροατία, διανοίγονται αξιολογές προοπτικές συνεργασίας, πέραν των διμερών τουριστικών ροών και για τη διοργάνωση κοινών πακέτων επίσκεψης των δύο χωρών για τουρίστες εκτός Ευρώπης, καθώς και για τον σχεδιασμό προγραμμάτων κρουαζιέρας.

ΣΤ. ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΣΤΗΝ ΚΡΟΑΤΙΑ

Πρεσβεία

Baboniceva 28, 10000, Zagreb, Croatia

Τηλ: +385 1 4810444-481-437

E-mail: gremb.zgb@mfa.gr

Προξενικό Γραφείο

Τηλ: +385 1 4812 202

E-mail: grcon.zgb@mfa.gr

Γραφείο Ο.Ε.Υ.

Τηλ: +385 1 4835 716

E-mail: ecocom-zagreb@mfa.gr

Ιστοσελίδα Γραφείου ΟΕΥ

www.agora.mfa.gr

ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ

MINISTRY OF ECONOMY AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Ulica grada Vukovara 78,
10000 Zagreb

TEL. +385 1 610 6111

<https://mingor.gov.hr>

MINISTRY OF FINANCE

Katanciceva 5, 10000
Zagreb

TEL. +385 1 4591 333

<https://mfin.gov.hr/en>

MINISTRY OF AGRICULTURE

Ulica grada Vukovara 78,
10000 Zagreb

TEL. +385 1 6106 111

<https://poljoprivreda.gov.hr>

MINISTRY OF MARITIME AFFAIRS, TRANSPORT AND INFRASTRUCTURE

Prisavlje 14,
10000 Zagreb

TEL. +385 1 6169 111

<https://mmpi.gov.hr>

MINISTRY OF TOURISM AND SPORT

Prisavlje 14,
10000 Zagreb

TEL. +385 1 6169 180

<https://mint.gov.hr/>

MINISTRY OF REGIONAL DEVELOPMENT AND EU FUNDS

Miramarska cesta 22,
10000 Zagreb

TEL. + 385 1 6400 600

<https://razvoj.gov.hr/>

MINISTRY OF SCIENCE, AND EDUCATION

Donje Svetice 38,
10000 Zagreb

TEL. +385 1 4569 000

<https://mzo.gov.hr/>

MINISTRY OF LABOUR, PENSION SYSTEM, FAMILY AND SOCIAL POLICY

Ulica grada Vukovara 78,
10000 Zagreb

TEL. +385 1 6109 843

<https://mrosp.gov.hr/>

MINISTRY OF DEFENCE

Trg Kralja Petra Kresimira IV
1, 10000 Zagreb

TEL. +385 1 4567 111

MINISTRY OF THE INTERIOR	Ulica grada Vukovara 33, 10000 Zagreb TEL. +35 1 6122 111	https://mup.gov.hr/
MINISTRY OF PHYSICAL PLANNING, CONSTRUCTION AND STATE ASSETS	Ulica Republike Austrije 20, 10000 Zagreb TEL. +385 1 3782 444	https://mpgi.gov.hr/
MINISTRY OF HEALTH	Ksaver 200a, 10000 Zagreb TEL. +35 1 4607 555	https://zdravlje.gov.hr/
MINISTRY OF JUSTICE AND PUBLIC ADMINISTRATION	Ulica grada Vukovara 49, 10000 Zagreb TEL. +385 1 3714 000	https://mpu.gov.hr/
MINISTRY OF CROATIAN VETERANS' AFFAIRS	Trg Nevenke Topalusic 1, 10000 Zagreb TEL. +385 1 2308 888	https://branitelji.gov.hr/
MINISTRY OF CULTURE AND MEDIA	Runjaninova 2, 10000 Zagreb TEL. +385 1 4866 200	https://min-kulture.gov.hr/

ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ

CROATIAN CHAMBER OF ECONOMY	10000 ZAGREB, ROOSEVELTOV TRG2 TEL. 003851/4561555	www.hgk.hr hgk@hgk.hr
CROATIAN CHAMBER OF CIVIL ENGINEERS	10000 ZAGREB, ULICA GRADA VUKOVARA 271/III TEL. +3851/ 5508 444	www.hkie.hr info@hkie.hr
CROATIAN CHAMBER OF TRADES AND CRAFTS	10 000 ZAGREB, ILICA 49/II, TEL: +3851 /4806 666	www.hok.hr , hok@hok.hr

ΤΡΑΠΕΖΕΣ

CROATIAN NATIONAL BANK	10000 ZAGREB, TRG HRVATSKIH VELIKANA 3 TEL. 003851/4564555	www.hnb.hr info@hnb.hr
CROATIAN BANK FOR RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT	10000 ZAGREB STROSSMAYEROV TRG 9 TEL: +3851 /4591 666	www.hbor.hr ured-uprave@hbor.hr
ZAGREBACKA BANK D.D.	10000 ZAGREB, PAROMLINSKA 2 TEL: +3851/ 3773 333	www.zaba.hr zaba@unicreditgroup.zaba.hr
PRIVREDNA BANK D.D.	10000 ZAGREB, RACKOGA 6 TEL: +3851 /4891310	www.pbz.hr pbz365@pbz.hr
ERSTE STEIERMÄRKISCHE BANK D.D.	51000 RIJEKA, JADRANSKI TRG 3A TEL: +38562 / 37 5000	www.erstebank.hr erstebank@erstebank.hr

RAIFFEISENBANK AUSTRIA D.D. (RBA)	10000 ZAGREB PETRINJSKA 59 TEL: +38562 62 62 62	www.rba.hr rbainvest@rbainvest.hr
SOCIETE GENERALE SPLITSKA BANKA D.D.	21000 SPLIT RUDJERA BOSKOVIĆA 16 TEL: +385 21 304 304 +385121/559-119	www.splitskabanka.hr info@splitskabanka.hr

ΚΡΑΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

STATE INTELLECTUAL PROPERTY OFFICE	10000 ZAGREB, ULICA GRADA VUKOVARA 78 TEL: 003851/6106-100	www.dziv.hr info@dziv.hr
CENTRAL BUREAU OF STATISTICS	10000 ZAGREB, ILICA 3 TEL: +3851/48061111	www.dzs.hr info@dzs.hr
HITRO (Υπηρεσία εξυπηρέτησης επενδυτών για σύσταση εταιρείας στην Κροατία)	10000 ZAGREB, Vukovarska 70 TEL: 003851/6127-254	www.hitro.hr info@hitro.hr
CROATIAN COMPETITION AGENCY	10 000 Zagreb, Savska cesta 41/VII, TEL: +3851/ 6176 448	www.aztn.hr agencija.ztn@aztn.hr
CROATIAN STANDARDS INSTITUTE	10000 Zagreb ,Ulica grada Vukovara 78, TEL: 003851/ 610 60 95	www.hzn.hr hzn@hzn.hr
FINANCIAL AGENCY (FINA)	10000 Zagreb, Vukovarska 70 TEL: +3851/6001 540	www.fina.hr info@fina.hr pr@fina.hr
CROATIAN ACCREDITATION AGENCY	Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb TEL: +3851 /610 63 22	www.akreditacija.hr akreditacija@akreditacija.hr
THE INSTITUTE OF ECONOMICS	Trg J.F. Kennedyja 7 10000 Zagreb TEL: +3851 /2362 200	www.eizg.hr eizagreb@eizg.hr
AGENCY FOR INVESTMENTS AND COMPETITIVENESS	Prilaz Gjure Dezelica 7 10 000 Zagreb TEL: +385 1 6286 800 +385 1 6286 801	info@aik-invest.hr www.aik-invest.hr
TAX ADMINISTRATION	Boškovićeve 5 10 000 Zagreb TEL: +3851 480 9000	www.porezna-uprava.hr

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

Croatian Employers' Association- HUP	Radnicka 52 10 000 Zagreb Tel: +385 1 4897 - 555	hup@hup.hr www.hup.hr
Croatian Trade Union Association	Trg kralja Petra Krešimira IV br. 2 10000 Zagreb Tel: +3851 / 4655 622, 4655 688	hurs@hurs.eu miroslav.brzica@hus.eu
Croatian Banking Association	Centar Kaptol, Nova Ves 17 10000 ZAGREB Tel: +3851 4860-080 Fax: +3851 4860-081	info@hub.hr http://www.hub.hr
Croatian Medical Chamber	Tuskanova 37 10000 Zagreb Tel: +385 1 4500 830, 50	www.hlk.hr hlk@hlk.hr
Udruga KOHOM – Doctors' Association	Kutnjacki put 4 10000 Zagreb Tel/fax: +3851 3860 753	www.kohom.hr kohom.hr@gmail.com

ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

ZAGREB TRADE FAIR	10000 ZAGREB, AVENIJA DUBROVNIK 15 TEL: 003851/6503222	www.zv.hr zv@zv.hr
SPLIT TRADE FAIR	21210 SOLIN , ZORANICEVA 61A TEL: 0038521/435530	www.sajamsplit.hr info@sajamsplit.hr

ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ

HTV Prisavlje 3, 10 000 Zagreb, Croatia TEL: +385/1/6342-634 Email: odnosi_s_javnoscju@hrt.hr Web site: www.hrt.hr	RTL television Krapinska 45, 10 000 Zagreb, Croatia TEL: +385/1/3660-000 Email: rtl@rtl.hr Web site: www.rtl.hr
NOVA TV Remetinečka cesta 139 10 000 Zagreb, Croatia TEL: +385/1/6008-353 Email: press@novatv.hr , novatv@novatv.hr Web site: www.novatv.hr	NET TV Trg sv. Antuna 24 44318 Voloder, Croatia TEL: +385/44/650-680 E-mail: voloder@mreza.tv Web site: www.net-tv.hr
OTV Otvorena Televizija Ulica grada Vukovara 68 10 000 Zagreb, Croatia TEL: +385/1/78-999-00 E-mail: otv@otv.hr Web site: http://www.otv.hr	

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

Večernji List

Slavonska avenija 4
10 000 Zagreb, Croatia

TEL: +385/1/630-0600

E-mail: vecernji@vecernji.net
marketing@vecernji.net

Slobodna Dalmacija

Hrvatske mornarice 4
21 000 Split, Croatia

TEL: +385/21/352-888

E-mail: glavniurednik@slobodnadalmacija.hr

Nacional (weekly)

Vlaška 40
10 000 Zagreb, Croatia

TEL: +385/1/5555-000

E-mail: nacional@nacional.hr;
pisma@nacional.hr

Web site: www.nacional.hr

Jutarnji List

Koranska 2
10 000 Zagreb, Croatia

TEL: +385/1/610-3100/610-3101

E-mail: jutarnji_list@eph.hr, marketing@eph.hr

Novi List

Zvonimirova 20a pp.130
51 000 Rijeka, Croatia

TEL: +385/51/650-011

Globus (weekly)

Koranska 2
10 000 Zagreb, Croatia

TEL: +385/1/610-3200

E-mail: globus@eph.hr

Web site: www.globus.jutarnji.hr

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ

Poslovni Dnevnik

Baruna Trenka 11
10 000 Zagreb, Croatia

TEL: +385/1/55-45-860

Email: redakcija@poslovni.hr

Web site: www.poslovni.hr

Business.hr

Slavonska avenija 2/9 10 000 Zagreb, Croatia

TEL: +385/1/555-1600

E-mail: redakcija@business.hr

Web site: www.business.hr

Privredni Vjesnik

Kačićeva 9
10 000 Zagreb, Croatia

TEL: +385/1/4846-233

E-mail: redakcija@privredni.hr

Web site: www.privredni.hr

Lider

Savska cesta 41

10 000 Zagreb, Croatia

TEL: +385/1/633-3500

E-mail: sandra.kvakan@liderpress.hr

Web site: www.liderpress.hr